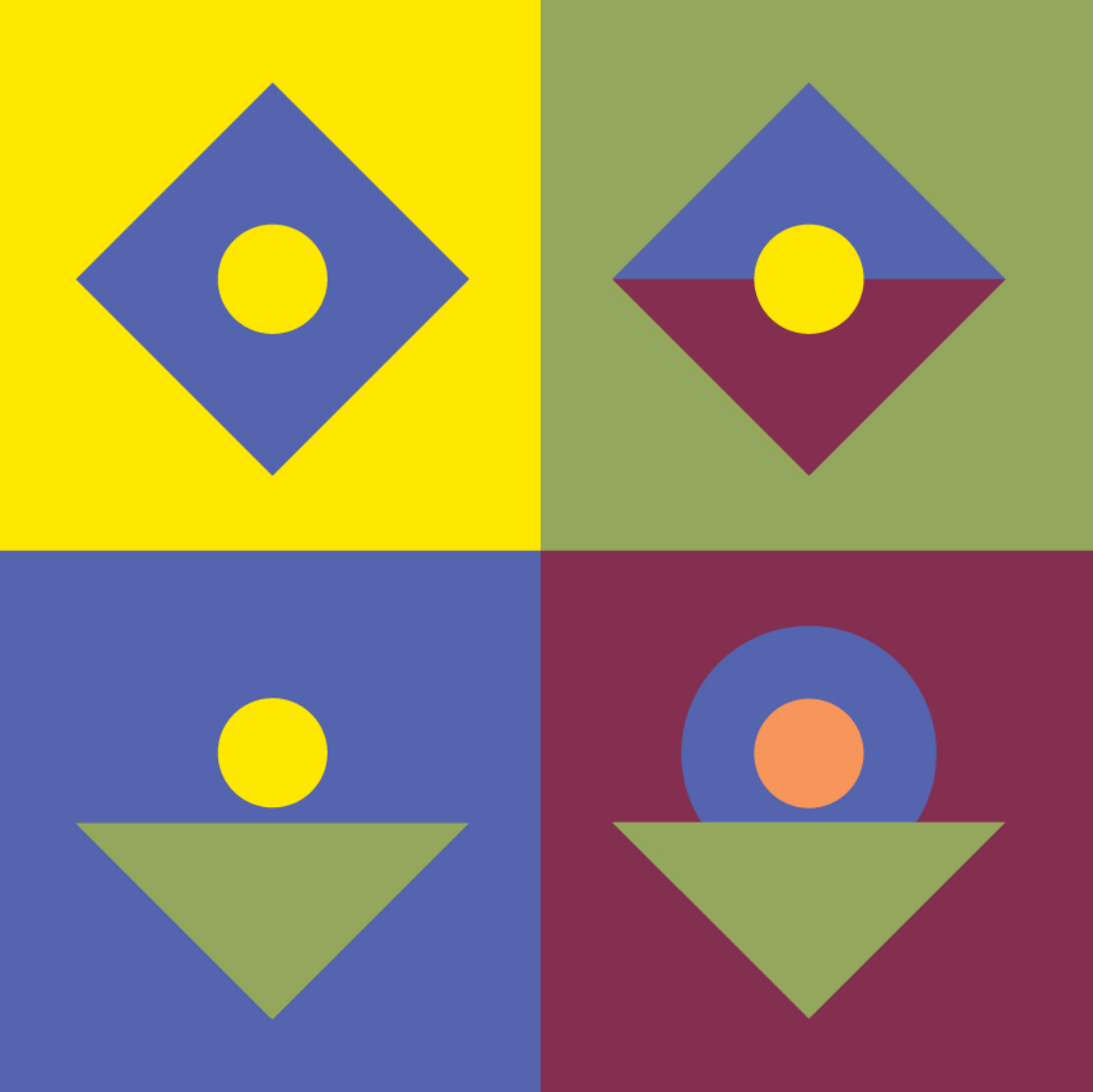

Alimenty

Wzory pism z komentarzem

Alimenty

Wzory pism z komentarzem

Joanna Hetman-Krajewska

Warszawa 2021

Stan prawny na 1 września 2021 r.

Wydawca

Magdalena Stojek-Siwińska

Redaktor prowadzący

Adam Choiński

Opracowanie redakcyjne

Violet Design Wioletta Kowalska

Projekt okładki i stron tytułowych

Wojtek Janikowski

Ta książka jest wspólnym dziełem twórcy i wydawcy. Prosimy, byś przestrzegał przysługujących im praw. Książkę możesz udostępnić osobom bliskim lub osobiście znanym, ale nie publikuj jej w internecie. Jeśli cytujesz fragmenty, nie zmieniaj ich treści i koniecznie zaznacz, czyje to dzieło. A jeśli musisz skopiować część, rób to jedynie na użytek osobisty.

Szanujemy prawo i własność

Więcej na www.legalnakultura.pl

Polska Izba Książki

© Copyright by Joanna Hetman-Krajewska, 2021

This edition © Copyright by Wolters Kluwer Polska Sp. z o.o., 2021

ISBN 978-83-8246-455-9

Wolters Kluwer Polska Sp. z o.o.

Dział Praw Autorskich

01-208 Warszawa, ul. Przykopowa 33

tel. 22 535 82 19

e-mail: PL-ksiazki@wolterskluwer.com

księgarnia internetowa www.profinfo.pl

SPIS TREŚCI

Wykaz skrótów	11
---------------------	----

Wstęp	13
-------------	----

Rozwiązania ugodowe (porozumienie rodzicielskie, ugoda przed mediatorem, umowa o alimentację)

Wzór nr 1. Porozumienie rodzicielskie w sprawie sposobu wykonywania władzy rodzicielskiej, utrzymywania kontaktów z dzieckiem oraz ponoszenia kosztów utrzymania dziecka po rozwodzie/separacji rodziców (plan wychowawczy) – dziecko przy jednym z rodziców	18
Wzór nr 2. Porozumienie rodzicielskie w sprawie sposobu wykonywania władzy rodzicielskiej, utrzymywania kontaktów z dzieckiem oraz ponoszenia kosztów utrzymania dziecka po rozstaniu rodziców (plan wychowawczy) – piecza naprzemienna, konkubinat	28
Wzór nr 3. Ugoda zawarta przed mediatorem (alimenty)	37
Wzór nr 4. Wniosek o zatwierdzenie ugody zawartej przed mediatorem przez sąd i nadanie jej klauzuli wykonalności (mediacja poprzedzająca wytoczenie powództwa o alimenty)	42
Wzór nr 5. Wniosek o zatwierdzenie ugody zawartej przed mediatorem i nadanie ugodzie klauzuli wykonalności (mediacja w toku sprawy sądowej o alimenty)	48
Wzór nr 6. Umowa o alimentację (akt notarialny)	52

Pełnomocnictwa

Wzór nr 7. Pełnomocnictwo dla jednego z rodziców bądź innego członka rodziny do reprezentacji w sprawie alimentacyjnej	62
Wzór nr 8. Wypowiedzenie pełnomocnictwa udzielonego jednemu z rodziców bądź innemu członkowi rodziny do reprezentacji w sprawie alimentacyjnej	66

Pisma wszczynające postępowania sądowe

Wzór nr 9. Wniosek o wydanie nakazu wypłacania wynagrodzenia za pracę przysługującego małżonkowi do rąk drugiego małżonka (w trybie art. 28 k.r.o.)	72
Wzór nr 10. Pozew o ustalenie ojcostwa, zasądzenie kosztów związanych z ciążą, porodem i położeniem oraz o alimenty	81
Wzór nr 11. Pozew o zasądzenie odpowiedniej kwoty na potrzeby rodziny (w trybie art. 27 k.r.o.)	98
Wzór nr 12. Pozew o alimenty (małoletnie dziecko)	112
Wzór nr 13. Pozew o alimenty (pełnoletnie dziecko)	126
Wzór nr 14. Pozew o alimenty (od dziadków uprawnionego)	142
Wzór nr 15. Pozew o alimenty (rodzic)	157
Wzór nr 16. Pozew o alimenty z tytułu niezaspokojonych potrzeb uprawnionego sprzed dnia wniesienia powództwa (małoletnie dziecko)	167
Wzór nr 17. Pozew o zapłatę z tytułu pokrycia świadczeń alimentacyjnych zamiast zobowiązanego (roszczenie regresowe)	177
Wzór nr 18. Pozew o podwyższenie alimentów (małoletnie dziecko)	189
Wzór nr 19. Pozew o obniżenie alimentów	205
Wzór nr 20. Pozew wzajemny o podwyższenie alimentów	219
Wzór nr 21. Pozew o ustalenie, że obowiązek alimentacyjny ustał, z wnioskiem o zabezpieczenie	235

Rozwód

- Wzór nr 22.** Pozew o rozwód bez orzekania o winie z wnioskiem o alimenty na rzecz małżonka (bez małoletnich dzieci) 250
- Wzór nr 23.** Pozew o rozwód bez orzekania o winie z wnioskiem o alimenty na rzecz małoletnich dzieci (małoletnie dzieci) 267
- Wzór nr 24.** Pozew o rozwód z orzekaniem o winie z wnioskiem o zasądzenie alimentów na rzecz małżonka oraz z wnioskiem o zabezpieczenie w zakresie przyczyniania się do zaspokajania potrzeb rodziny składającej się z pełnoletniego dziecka i małżonka (bez małoletnich dzieci) 287
- Wzór nr 25.** Pozew o rozwód bez orzekania o winie z wnioskiem o ustalenie miejsca zamieszkania jednego z dzieci przy ojcu, drugiego przy matce ze zwolnieniem z obowiązku przekazywania sobie alimentów (małoletnie dzieci) 298
- Wzór nr 26.** Odpowiedź na pozew o rozwód zawierająca stanowisko niezgodne z żądaniami pozwu oraz wniosek o zabezpieczenie w zakresie miejsca zamieszkania dziecka, kontaktów z dzieckiem oraz alimentów na rzecz dziecka oraz pozwanego małżonka 308

Separacja

- Wzór nr 27.** Pozew o separację bez orzekania o winie z wnioskiem o zabezpieczenie alimentów (małoletnie dzieci) 334
- Wzór nr 28.** Pozew o separację bez orzekania o winie (bez małoletnich dzieci) z wnioskiem o alimenty na rzecz małżonka 352
- Wzór nr 29.** Pozew o separację z orzekaniem o winie z wnioskiem o alimenty na rzecz małżonka oraz z wnioskiem o zabezpieczenie alimentów 358
- Wzór nr 30.** Wniosek o separację z wnioskiem o alimenty na rzecz małżonka (bez małoletnich dzieci) 367
- Wzór nr 31.** Odpowiedź na pozew o separację zawierająca stanowisko niezgodne z żądaniami pozwu (brak zgody na alimenty na rzecz małżonka) 376

Pisma w toku postępowania

Wzór nr 32. Odpowiedź na pozew o alimenty na rzecz małoletniego dziecka	388
Wzór nr 33. Pismo procesowe w toku postępowania zawierające replikę na odpowiedź na pozew oraz wnioski dowodowe dotyczące obowiązku alimentacyjnego	403
Wzór nr 34. Wniosek o zabezpieczenie dowodu	412
Wzór nr 35. Wniosek o zawieszenie postępowania na zgodny wniosek stron	417
Wzór nr 36. Cofnięcie pozwu	422

Zabezpieczenie roszczeń

Wzór nr 37. Pismo procesowe w toku postępowania zawierające wniosek o zabezpieczenie w zakresie alimentów (pełnoletnie dziecko)	428
Wzór nr 38. Pismo procesowe w toku postępowania zawierające wniosek o zmianę zabezpieczenia w zakresie alimentów oraz wnioski dowodowe	437

Środki zaskarżenia

Wzór nr 39. Wniosek o doręczenie postanowienia zabezpieczającego wraz z pisemnym uzasadnieniem	446
Wzór nr 40. Wniosek o doręczenie wyroku wraz z pisemnym uzasadnieniem	452
Wzór nr 41. Zażalenie uprawnionego do alimentacji na postanowienie w przedmiocie odmowy udzielenia zabezpieczenia w zakresie alimentów (małoletnie dziecko)	457
Wzór nr 42. Zażalenie uprawnionego do alimentacji na postanowienie w przedmiocie zabezpieczenia alimentów (zaniżone alimenty – oddalenie wniosku o zmianę zabezpieczenia alimentów poprzez ich podwyższenie)	468
Wzór nr 43. Zażalenie zobowiązanego na postanowienie w przedmiocie zabezpieczenia alimentów (zawyżone alimenty)	475

Wzór nr 44. Zażalenie zobowiązanego na postanowienie w przedmiocie zabezpieczenia alimentów (zawyżone alimenty) – gdy sąd odstąpił od sporządzenia uzasadnienia postanowienia	483
Wzór nr 45. Sprzeciw od wyroku zaocznego w przedmiocie alimentów	492
Wzór nr 46. Apelacja powoda od wyroku zasądzającego alimenty (alimenty na rzecz małoletniego dziecka)	509
Wzór nr 47. Apelacja pozwanego od wyroku zasądzającego alimenty	522
Wzór nr 48. Apelacja od wyroku orzekającego rozwód (alimenty na rzecz małoletniego dziecka)	529

Postępowanie egzekucyjne

Wzór nr 49. Wniosek o wydanie tytułu wykonawczego (nadanie orzeczeniu sądu klauzuli wykonalności oraz doręczenie odpisu wyroku z klauzulą wykonalności i stwierdzeniem prawomocności)	540
Wzór nr 50. Wniosek o ponowne wydanie tytułu wykonawczego zamiast utraconego	545
Wzór nr 51. Wniosek o wszczęcie egzekucji roszczeń alimentacyjnych	551
Wzór nr 52. Cofnięcie wniosku o wszczęcie egzekucji roszczeń alimentacyjnych	558
Wzór nr 53. Wniosek o zawieszenie postępowania egzekucyjnego	562
Wzór nr 54. Skarga na czynności komornika	566

Postępowanie karne

Wzór nr 55. Zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa niealimentacji	574
---	-----

WYKAZ SKRÓTÓW

Akty prawne

k.c.	– ustawa z 23.04.1964 r. – Kodeks cywilny (Dz.U. z 2020 r. poz. 1740 ze zm.)
k.k.	– ustawa z 6.06.1997 r. – Kodeks karny (Dz.U. z 2020 r. poz. 1444 ze zm.)
k.k.s.	– ustawa z 10.09.1999 r. – Kodeks karny skarbowy (Dz.U. z 2021 r. poz. 408 ze zm.)
k.p.c.	– ustawa z 17.11.1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz.U. z 2020 r. poz. 1575 ze zm.)
k.p.k.	– ustawa z 6.06.1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz.U. z 2021 r. poz. 534 ze zm.)
k.r.o.	– ustawa z 25.02.1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz.U. z 2020 r. poz. 1359)
u.k.s.	– ustawa z 22.03.2018 r. o komornikach sądowych (Dz.U. z 2021 r. poz. 850 ze zm.)
u.k.s.s.c.	– ustawa z 28.07.2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U. z 2020 r. poz. 755 ze zm.)
u.o.s.	– ustawa z 16.11.2006 r. o opłacie skarbowej (Dz.U. z 2020 r. poz. 1546 ze zm.)
u.p.d.o.f.	– ustawa z 26.07.1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz.U. z 2021 r. poz. 1128 ze zm.)
u.p.o.u.a.	– ustawa z 7.09.2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz.U. z 2021 r. poz. 877 ze zm.)
u.p.s.	– ustawa z 12.03.2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2020 r. poz. 1876 ze zm.)

Czasopisma i zbiory orzeczeń

Biul. SN	– Biuletyn Sądu Najwyższego
OSAŁ	– Orzecznictwo Sądu Apelacyjnego w Łodzi
OSN	– Orzecznictwo Sądu Najwyższego
OSN(C)	– Orzecznictwo Sądu Najwyższego. Izba Cywilna – do 1952 r.
OSNC	– Orzecznictwo Sądu Najwyższego. Izba Cywilna
OSNCP	– Orzecznictwo Sądu Najwyższego. Izba Cywilna i Pracy
OSNKW	– Orzecznictwo Sądu Najwyższego. Izba Karna i Wojskowa
OSP	– Orzecznictwo Sądów Polskich
PiP	– Państwo i Prawo
POSAG	– Przegląd Orzecznictwa Sądu Apelacyjnego w Gdańsku

Inne

BIG	– biuro informacji gospodarczej
CEiDG	– Centralna Ewidencja i Informacja o Działalności Gospodarczej
DPS	– dom pomocy społecznej
KPiR	– książka przychodów i rozchodów
KRD	– Krajowy Rejestr Długów
KRS	– Krajowy Rejestr Sądowy
NIK	– Najwyższa Izba Kontroli
OZSS	– opiniodawczy zespół specjalistów sądowych
SA	– sąd apelacyjny
SN	– Sąd Najwyższy
SO	– sąd okręgowy
SR	– sąd rejonowy
SW	– sąd wojewódzki
ZUS	– Zakład Ubezpieczeń Społecznych

WSTĘP

Prowadzenie sprawy sądowej to przede wszystkim... czytanie i pisanie. Trzeba czytać to, co wychodzi od sądu bądź drugiej strony postępowania, pisać zaś własne pisma, od tych inicjujących sprawę poczynając, poprzez kolejne wnoszone w toku postępowania, kończąc na środkach zaskarżenia: zażaleniach bądź apelacji.

Książka zawiera wybór najczęściej stosowanych – z punktu widzenia praktyki sądowej – wzorów pism, które strony składają w postępowaniu sądowym w sprawach o alimenty bądź roszczenia o charakterze alimentacyjnym, w tym w sprawach o rozwód czy separację, w których również bardzo często pojawia się kwestia alimentacji. Można rzec, że te wzory napisało życie – opierają się na moim kilkunastoletnim doświadczeniu jako pełnomocnika zawodowego w tego rodzaju sprawach. Każdy wzór ma za zadanie przedstawić wybrane zagadnienie problemowe. Przede wszystkim starałam się zaproponować szereg pozwów inicjujących różnego typu sprawy alimentacyjne bądź takie, w których rozpatrywany jest wątek alimentacyjny. W zbiorze znalazły się zatem m.in. wzory pozwów o: zasądzenie kwoty na zaspokojenie potrzeb rodziny, ustalenie ojcostwa i roszczenia z tym związane (alimenty, pokrycie kosztów związanych z ciążą, porodem i położeniem), alimenty na rzecz małoletniego dziecka, alimenty na rzecz pełnoletniego dziecka, alimenty na rzecz rodzica, alimenty na rzecz ojczyma bądź macochy, alimenty od dziadków uprawnionego, podwyższenie alimentów, obniżenie alimentów, ustalenie, że obowiązek alimentacyjny ustał.

Odrębne bloki tematyczne poświęciłam pismom składanym w toku postępowania sądowego (w tym wnioskom o zabezpieczenie), sprawom

o rozwód bądź separację, w których rozpoznawane jest żądanie o charakterze alimentacyjnym, środkom zaskarżenia (zażalenie, apelacja, sprzeciw od wyroku zaocznego), pismom inicjującym postępowania egzekucyjne oraz składanym w jego trakcie.

Jako że jestem zwolenniczką ugodowych rozwiązań (wychodząc z założenie, że ugoda tak, ale nie za wszelką cenę), wydzielona część publikacji prezentuje wzory dokumentów czy pism procesowych zwieńczających dojsię stron do porozumienia, takie jak: plan wychowawczy (zwany też porozumieniem rodzicielskim), zawierany z reguły przez rozwodzących się bądź rozstających partnerów, ugoda zawarta przed mediatorem, wniosek o zatwierdzenie przez sąd ugody zawartej przed mediatorem, umowa o alimentację.

Układ wzorów jest zgodny z „dynamiką” postępowania sądowego – od wzorów pozwów jako pism inicjujących postępowanie w sprawie poczynając, poprzez pisma składane w toku postępowania (odpowiedź na pozew, pisma procesowe zawierające wnioski o zabezpieczenie czy nowe wnioski dowodowe, wnioski o zawieszenie postępowania, cofnięcie pozwu), kończąc zaś na środkach zaskarżenia (zażalenie, apelacja, sprzeciw od wyroku zaocznego) oraz podstawowych pismach składanych w ramach postępowania egzekucyjnego (wniosek o wszczęcie postępowania egzekucyjnego, cofnięcie wniosku o egzekucję, wniosek o zawieszenie postępowania, skarga na czynności komornika). Dla szczególnie zdeterminowanych wierzycieli alimentacyjnych zamieszczam również wzór zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa niealimentacji.

Zestawienie wzorów jest tak pomyślane, by uwzględniało dwie strony medalu, czyli dwie strony sporów o alimenty – z jednej strony znajdziemy tu pisma przydatne osobom dochodzącym roszczeń alimentacyjnych (w tym różnego typu pozwy czy pisma składane w toku postępowania), z drugiej zaś nie zabrakło tu także pism, które mogą okazać się pomocne osobom zobowiązanym do alimentacji, pozwanym o alimenty bądź podejmującym inicjatywę w celu zmniejszenia bądź wręcz uchylenia swojego obowiązku alimentacyjnego (przykładowo: pozew o zmniejszenie alimentów, pozew o ustalenie, że obowiązek

alimentacyjny ustał, wniosek o zmniejszenie zabezpieczenia alimentów, odpowiedź na pozew o alimenty).

Wzory mają charakter praktyczny – każdy zawiera związane omówienie z odniesieniem do konkretnych rozwiązań w nim zastosowanych. Jednocześnie komentarze te – dla czytelności ich treści oraz ich przeznaczenia dla szerokiego kręgu czytelników (czy też użytkowników w tym przypadku), w szczególności niebędących prawnikami – są pozbawione pogłębionych rozważań proceduralnych czy materialnoprawnych, w tym powoływania się na dorobek doktryny czy orzecznictwa. Jest to zabieg celowy, mający nadać książce jak najbardziej utylitarny charakter.

Część wzorów ma charakter bardzo rozbudowany. Faktem jest, że w postępowaniu sądowym należy dążyć do lapidarności stylu, czyli zwięzłego formułowania żądań i twierdzeń na ich poparcie. Czasami jednak sytuacja jest na tyle skomplikowana i wielowątkowa, że wymaga przygotowania bardziej złożonego pisma. Zawsze jednak trzeba starać się zachować umiar – pisać tyle, ile w danych okolicznościach konieczne. Nadmierna „płodność literacka” stron czy ich pełnomocników nie jest mile widziana przed sądem, szczególnie zaś w sprawach alimentacyjnych, które – z oczywistych względów – są z reguły jednowątkowe.

Wzory jak to wzory – mają stanowić inspirację do konstruowania własnych pism w sprawach o alimenty (bądź w sprawach o rozwód lub separację, w których pojawia się wątek alimentacji), co oznacza, że nie należy „przeklejać” ich bez należytej rozwagi. Każdy wzór został opatrzony krótkim komentarzem dla zwrócenia uwagi na najważniejsze aspekty z nim związane, zarówno formalne, jak i praktyczne.

Joanna Hetman-Krajewska

Warszawa, sierpień 2021

**ROZWIĄZANIA UGODOWE
(POROZUMIENIE RODZICIELSKIE,
UGODA PRZED MEDIATOREM,
UMOWA O ALIMENTACJĘ)**

Wzór nr 1. Porozumienie rodzicielskie w sprawie sposobu wykonywania władzy rodzicielskiej, utrzymywania kontaktów z dzieckiem oraz ponoszenia kosztów utrzymania dziecka po rozwodzie/separacji rodziców (plan wychowawczy) – dziecko przy jednym z rodziców

Porozumienie stron (plan wychowawczy) [1]

zawarte w Płocku dnia 4 czerwca 2021 r. [2]

pomiędzy Anną Iksińską (dalej jako „Matka”) a Zbigniewem Iksińskim (dalej jako „Ojciec”), zwanymi łącznie „Rodzicami” [3],

w sprawie sposobu wykonywania władzy rodzicielskiej nad małoletnią córką Hermenegildą Iksińską (dalej jako „Córka” lub „Dziecko”), ur. 15 grudnia 2013 r., utrzymywania kontaktów z dzieckiem oraz ponoszenia kosztów utrzymania Dziecka po rozwodzie/separacji Rodziców. [4]

1. **[Wzajemne współdziałanie Rodziców]** Oboje Rodzice mają nadzieję współdziałać w sprawach dotyczących Dziecka i chcą, by władza rodzicielska przysługiwała im wspólnie. Dodaż wszelkich starań, aby wychowywać Dziecko w szacunku do drugiego rodzica i jego rodziny – niedopuszczalne jest przekazywanie Dziecku negatywnych komentarzy o rodzinie Matki lub Ojca ani też treści nieodpowiednich do wieku i stanu rozwoju Dziecka.
2. **[Wola porozumienia pomiędzy Rodzicami]** Rodzice chcą porozumiewać się ze sobą w sprawach Córki, aby złagodzić jej skutki rozstania Rodziców.
3. **[Komunikacja stron]** Strony zgodnie postanawiają, że będą komunikować się za pomocą krótkich informacji tekstowych (SMS-y), telefonicznie bądź e-mailowo. Każda ze stron zobowiązuje się do udzielenia odpowiedzi na SMS drugiego rodzica dotyczący Dziecka w ciągu 2 godzin od jego otrzymania. Ponadto każda ze stron zobowiązuje się do informowania drugiego Rodzica o zdarzeniach losowych w sytuacji, gdy Dziecko jest u jednego Rodzica. [5]
4. **[Kurs umiejętności wychowawczych]** Strony zobowiązują się do ukończenia wspólnie kursu umiejętności wychowawczych dla rodziców w sytuacji okotorozwodowej, w ośrodku znajdującym się w Olsztynie. [6]
5. **[Miejsce zamieszkania]** Rodzice ustalają, że miejscem zamieszkania Córki będzie każdorazowe miejsce zamieszkania Matki. [7]
6. **[Decyzje w sprawach Dziecka; dokumentacja dotycząca Dziecka] [8]**
 - 6.1. Rodzice oświadczają, że bieżące decyzje w sprawach Dziecka będą podejmowane przez rodzica sprawującego w danym czasie pieczę

- nad Dzieckiem, z tym zastrzeżeniem, że Ojciec jest zobowiązany do uzyskania zgody Matki, z wyjątkiem spraw bieżących.
- 6.2. Rodzice oświadczają, że decyzje o istotnych sprawach w życiu Dziecka będą podejmowane wspólnie przez oboje Rodziców (wybór szkoły, podjęcie leczenia, wybór zajęć pozalekcyjnych).
 - 6.3. Oboje Rodzice mają pełny dostęp do dokumentacji dotyczącej edukacji oraz opieki medycznej nad Córką.
 - 6.4. Rodzice zobowiązują się do informowania się nawzajem o każdej zmianie dotyczącej: stanu zdrowia i opieki medycznej, opieki nad Dzieckiem oraz innych ważnych aspektach życia Dziecka.
 - 6.5. Wszystkie dokumenty dotyczące Córkę, m.in. paszport oraz książeczka zdrowia, będą znajdowały się w miejscu zamieszkania Matki.
7. **[Kontakty osobiste z Córką] [9]**
- 7.1. Strony zgodnie oświadczają, że mają świadomość wagi roli każdej ze Stron w życiu i rozwoju Dziecka. Z uwagi na to, iż zgodnie z wolą Stron miejscem zamieszkania Dziecka jest miejsce zamieszkania Matki, Matka oświadcza, że dołoży wszelkich starań, by zapewnić Ojcu jak najszersze kontakty z Córką. Strony uzgadniają, że Ojciec będzie widywać się z Dzieckiem zgodnie z harmonogramem ustalonym na bieżąco przez Strony, z uwzględnieniem harmonogramu pracy zawodowej każdej ze Stron. Matka zapewni Ojcu kontakt z Dzieckiem w zakresie od 20 do 50 godzin miesięcznie.
 - 7.2. Strony zgodnie oświadczają, że w razie zajścia nieprzewidzianych okoliczności będą w sposób elastyczny, uwzględniający potrzeby Stron oraz Dziecka, modyfikować ustalony powyżej harmonogram kontaktów Ojca z Dzieckiem.
8. **[Ważne wydarzenia z życia Dziecka]** Ojciec ma prawo uczestniczenia w ważnych wydarzeniach z życia Dziecka, tj. rozpoczęcie i zakończenie roku szkolnego, występy Dziecka, wręczenie nagród z tytułu osiągnięć Dziecka, uroczystości kościelne, np. pierwszej komunii świętej oraz jej rocznicy. Matka zobowiązuje się informować Ojca o tych wydarzeniach z minimum 7-dniowym wyprzedzeniem. **[10]**
9. **[Wyjazdy zagraniczne Ojca z Dzieckiem]** Wyjazdy zagraniczne Ojca z Dzieckiem mogą się odbywać wyłącznie po uzgodnieniu z Matką daty, długości wyjazdu, jego terminu oraz miejsca pobytu. W takim wypadku, na czas wyjazdu, Matka przekaze Ojcu paszport lub dowód osobisty Dziecka, który to dokument Ojciec zwróci Matce natychmiast po powrocie do Polski. **[11]**
10. **[Wyjazdy zagraniczne Matki z Dzieckiem]** Wyjazdy zagraniczne Matki z Dzieckiem mogą odbywać się po uzgodnieniu z Ojcem daty, długości wyjazdu i miejsca pobytu, tak by nie kolidowały z kontaktem Ojca z Dzieckiem. **[11]**
11. **[Finansowanie potrzeb Dziecka]** Strony zgodnie ustalają, że Ojciec będzie partycypował w kosztach utrzymania Dziecka w kwotach po

1000 zł miesięcznie, płatne do rąk Matki do 10. dnia każdego miesiąca. Dodatkowo Ojciec będzie pokrywał koszty zajęć dodatkowych Córki oraz jednego wyjazdu narciarskiego Córki rocznie w postaci obozu sportowego. Ponadto Ojciec co roku przed wyjazdem Córki na obóz sportowy, o którym mowa w zdaniu poprzednim, zapewni jej zakup niezbędnej odzieży sezonowej oraz sprzętu sportowego, na co przeznaczy kwotę nie mniejszą niż 1000 zł. [12]

12. **[Budowanie pozytywnych relacji] [13]**

12.1. Strony zgodnie oświadczają, że każda z nich będzie budować w oczach Dziecka pozytywny obraz drugiego Rodzica oraz rodziny pochodzenia drugiego Rodzica, nie będzie wchodzić w koalicje z Dzieckiem przeciwko drugiemu z Rodziców ani nie będzie doprowadzać Dziecka do sytuacji konfliktu lojalności.

12.2. Strony zgodnie postanawiają, że w razie pojawienia się jakichkolwiek kwestii spornych pomiędzy nimi będą starały się rozwiązywać takie sprawy polubownie, kierując się dobrem Dziecka, w tym przekazując sprawę do mediacji.

13. **[Nowi partnerzy Rodziców] [14]** Rodzice zobowiązują się wprowadzać w życie Dziecka swoich nowych partnerów życiowych po porozumieniu z drugim Rodzicem i – ewentualnie – po konsultacji z psychologiem, gdy zajdzie taka potrzeba. [14]

14. **[Dobra wiara i dobrowolność] [15]** Oboje Rodzice oświadczają, iż zawierają niniejsze porozumienie w dobrej wierze, aby rozwiązać i uregulować wszystkie kwestie dotyczące Dziecka. Oświadczają również, iż podpisują niniejsze porozumienie dobrowolnie i zobowiązują się przestrzegać jego postanowień.

15. **[Postanowienia końcowe] [15]**

15.1. Wszelkie zmiany Porozumienia wymagają formy pisemnej pod rygorem nieważności. [16]

15.2. Rodzice zobowiązują się po upływie 2 lat od podpisania niniejszego planu wychowawczego do jego weryfikacji oraz dokonania nowych uzgodnień zgodnych z rozwojem Dziecka. [17]

15.3. Niniejsze Porozumienie sporządzono w trzech jednobrzmiących egzemplarzach, po jednym dla każdego z Rodziców oraz jednym dla Sądu Okręgowego w Olsztynie, prowadzącego sprawę rozwodową pomiędzy Rodzicami, pod sygn. akt I C 284/20. [18]

Matka

Ojciec [19]

Komentarz

Podstawa prawna: art. 58, 61³ k.r.o.

Ogólna charakterystyka pisma: Porozumienie rodzicielskie w sprawie sposobu wykonywania władzy rodzicielskiej, utrzymywania kontaktów z dzieckiem oraz ponoszenia kosztów utrzymania dziecka po rozwodzie (ewentualnie separacji) rodziców (czyli tzw. plan wychowawczy) to dokument składany przez strony w sprawie o rozwód bądź separację, którego celem jest wykazanie sądowi, że rozstający się małżonkowie potrafią współpracować na płaszczyźnie rodzicielskiej. W takim przypadku sąd z reguły nie ingeruje we władzę rodzicielską nad małoletnim dzieckiem stron, pozostawiając jej wykonywanie obojgu rodzicom. Natomiast brak porozumienia pomiędzy rodzicami może skutkować ograniczeniem władzy rodzicielskiej temu rodzicowi, z którym dziecko nie mieszka bądź nie będzie mieszkać na stałe. Zgodnie z art. 58 § 1 k.r.o. sąd uwzględnia porozumienie rodzicielskie, jeżeli jest ono zgodne z dobrem dziecka. W praktyce zawarcie porozumienia to z reguły gwarancja uwzględnienia przez sąd zgodnej woli rozstających się małżonków. Wydaje się, że tylko ewidentnie naruszające dobro dziecka rozstrzygnięcia zawarte w porozumieniu rodzicielskim mogłyby zostać zakwestionowane przez sąd. W porozumieniu rodzicielskim standardowo regulowana jest również kwestia alimentacji ze wskazaniem konkretnych kwot, jakie jedno bądź oboje (np. w przypadku pieczy naprzemiennej) rodzice będą ponosić w celu utrzymania wspólnego potomstwa.

Sąd właściwy: Sąd okręgowy prowadzący postępowanie w sprawie o rozwód bądź o separację.

Sposób zawarcia porozumienia rodzicielskiego: 1) przez wzajemne ustalenia stron bez pomocy mediatora, 2) w ramach mediacji: a) prywatnych (strony zgodnie decydują o skorzystaniu z mediacji i wybierają mediatora), b) sądowych (na skutek skierowania stron do mediacji przez sąd; osoba mediatora wybrana przez sąd).

Praktyczne zastosowanie – kiedy warto, a kiedy nie: Porozumienie rodzicielskie warto zawrzeć wówczas, gdy pomiędzy stronami istnieje płaszczyzna współpracy rodzicielskiej albo przynajmniej jest szansa, by taką płaszczyznę zbudować. W sytuacji silnego konfliktu z reguły porozumienia nie uda się wypracować.

Dla kogo: Dla rozstających się małżonków mających małoletnie dziecko bądź dzieci, chcących w sposób ugodowy wykonywać władzę rodzicielską nad potomstwem oraz współpracować w innych obszarach związanych z dziećmi.

Zalety: Budowanie płaszczyzny współpracy rodzicielskiej, zapewnienie dzieciom stabilnych warunków wychowawczych; poczucie sprawczości w stosunku do regulacji zawartych w porozumieniu daje znacznie większe szanse realizacji wspólnych ustaleń.

Wady: Porozumienie rodzicielskie, nawet wówczas, gdy było złożone do akt toczącej się sprawy i uzyskało akceptację sądu, nie ma mocy orzeczenia sądu, w przeciwieństwie do ugody zawartej przed sądem bądź przed mediatorem. Oznacza to, że brak realizacji poszczególnych uregulowań porozumienia będzie skutkować – w razie zakończenia sprawy o rozwód bądź separację – koniecznością wytoczenia kolejnej sprawy sądowej, np. o uregulowanie kontaktów z dzieckiem, o podwyższenie alimentów czy o uregulowanie władzy rodzicielskiej nad dzieckiem.

Komentarz do konkretnych rozwiązań

[1] Rodzaj dokumentu

Wzajemne ustalenia stron przybierające formę dokumentu należy oznaczyć, wskazując na rodzaj tego dokumentu. W tym przypadku właściwym oznaczeniem jest „Porozumienie rodzicielskie” albo „Plan wychowawczy”.

[2] Miejsce i data

W porozumieniu należy wskazać miejsce i datę jego zawarcia.

[3] Strony

W porozumieniu należy oznaczyć jego strony. Wystarczającym oznaczeniem jest podanie imion i nazwisk. Oznaczenie stron można również uzupełnić o adresy stron, ewentualnie także numery PESEL.

[4] Dziecko

W porozumieniu należy wskazać z imienia i nazwiska małoletnie dziecko (dzieci), którego (których) porozumienie dotyczy.

[5] Komunikacja stron

W porozumieniu można określić, w jaki sposób rodzice będą komunikować się w sprawach dziecka. Należy pamiętać, że czasami komunikacja pomiędzy rozstającymi się małżonkami jest utrudniona. W takim przypadku – dla jej usprawnienia i minimalizowania zagrożenia eskalacji konfliktu – można ją ograniczyć do pewnych form, np. krótkich informacji tekstowych (SMS-y) bądź e-maili. Można zawrzeć zobowiązanie do udzielania odpowiedzi na wiadomość w postaci SMS-a bądź e-maila dotyczącą dziecka w określonym czasie, np. w ciągu 2 godzin od jej otrzymania. Przydatny może okazać się zapis, zgodnie z którym każda ze stron zobowiązuje się do informowania rodzica o zdarzeniach losowych w sytuacji, gdy dziecko jest u drugiego z nich.

[6] Kurs umiejętności wychowawczych

Jeżeli strony chcą poprawić swoją współpracę w kwestiach wychowawczych i uczyć się oddzielania problemów partnerskich od płaszczyzny rodzicielstwa, warto pomyśleć o wspólnym zobowiązaniu do ukończenia kursu umiejętności wychowawczych dla rodziców w sytuacji okołorozwodowej. Tego typu kursy są organizowane w większych miastach przez ośrodki pomocy społecznej bądź organizacje pozarządowe. Z reguły są bezpłatne. Mogą przynieść pozytywne skutki w zakresie budowania współpracy rodzicielskiej pomiędzy rozwodzającymi się małżonkami.

[7] Miejsce zamieszkania dziecka

W porozumieniu należy wskazać, jakie są ustalenia stron co do miejsca zamieszkania dziecka – czy dziecko będzie na stałe mieszkać z ojcem, czy z matką.

[8] Decyzje w sprawach dziecka, dokumentacja dotycząca dziecka

Ważnym elementem porozumienia jest ustalenie, w jaki sposób rozstający się małżonkowie będą wykonywać władzę rodzicielską nad dzieckiem, w tym podejmować decyzje w sprawach dziecka. Standardowym rozwiązaniem jest ustalenie, że władza rodzicielska będzie przysługiwać obojgu rodzicom, zaś decyzje o charakterze bieżącym będą podejmowane przez rodzica sprawującego w danym czasie pieczę nad potomkiem, natomiast decyzje o istotnych sprawach w życiu dziecka będą podejmowane wspólnie przez oboje rodziców. Można wymienić – chociażby przykładowo – w jakich konkretnie istotnych sprawach dotyczących dziecka rodzice będą decydować wspólnie. Trzeba pamiętać, że sąd orzekający w sprawie o rozwód bądź separację nie jest związany wolą stron wyrażoną w porozumieniu rodzicielskim – przychyła się do ustaleń stron, jeżeli – w ocenie sądu – są zgodne z dobrem dziecka. Dotyczy to w szczególności kwestii władzy rodzicielskiej – to sąd ostatecznie rozstrzyga w wyroku, czy pozostawi władzę rodzicielską nad dzieckiem obojgu rodzicom, czy też dokona jakiejś ingerencji w jej wykonywanie (ograniczy władzę rodzicielską, zawiesi ją, a w skrajnych przypadkach jej pozbawi).

W porozumieniu warto ustalić, u którego z rodziców będzie znajdować się dokumentacja dotycząca dziecka – można tu przyjąć rozwiązanie, że cała dokumentacja będzie u jednego z rodziców, z reguły tego, przy którym dziecko ma miejsce zamieszkania. Rzadziej stosuje się rozwiązanie, zgodnie z którym część dokumentacji znajduje się u jednego rodzica, część u drugiego (np. dowód osobisty dziecka u ojca, paszport – u matki).

[9] Kontakty z dzieckiem

Harmonogram kontaktów nieprecyzujący w sposób szczegółowy dni i godzin rozpoczęcia i zakończenia każdego z kontaktów (np. od dnia 1 lipca od godz. 10 do dnia 31 lipca do godz. 19) nie może zostać uwzględniony w orzeczeniu sądu, a co za tym idzie – nie nadaje się później do przymusowego wykonania. W takiej sytuacji są dwa wyjścia: albo doprecyzować harmonogram, by został uwzględniony w wyroku rozwodowym bądź separacyjnym, albo pozostawić uregulowanie kontaktów tylko w porozumieniu, wnosząc o nieorzekanie przez sąd w wyroku

o kontaktach z dzieckiem. Elastyczny harmonogram kontaktów, możliwy do zamieszczenia tylko w porozumieniu rodzicielskim, ma tę zaletę, że pozwala na bieżące reagowanie na różne, zmienne sytuacje życiowe, kwestie organizacyjne etc. W harmonogramie można ująć zarówno bieżące, regularne kontakty, np. w co drugi weekend, ewentualnie w jedno popołudnie w tygodniu (z nocowaniem bądź nie), jak i kontakty w okresach szczególnych, takich jak: święta, wakacje, ferie zimowe, długie weekendy, Dzień Dziecka czy uroczystości dziecka, rodziców bądź członków ich rodzin (urodziny, imieniny, Dzień Babci etc.).

[10] Ważne wydarzenia z życia dziecka

W porozumieniu można zapisać, iż rodzic niemieszkający z dzieckiem na stałe będzie miał prawo do uczestniczenia w ważnych wydarzeniach z życia dziecka, takich jak: rozpoczęcie i zakończenie roku szkolnego, występy dziecka, wręczenie nagród z tytułu osiągnięć dziecka, uroczystości kościelne, np. pierwszej komunii świętej oraz jej rocznicy. Rodzic, z którym dziecko mieszka bądź ma mieszkać na stałe, może zobowiązać się do informowania drugiego rodzica o takich wydarzeniach. Można ustalić, z jakim wyprzedzeniem takie informacje będą przekazywane.

[11] Wyjazdy zagraniczne dziecka

Wyjazdy zagraniczne każdego z rodziców z dzieckiem to często drażliwy temat. Jest kilka możliwości ugodowego rozwiązania tej kwestii: a) każdy wyjazd zagraniczny dziecka wymaga zgody obojga rodziców, b) zgody obojga rodziców wymagają tylko wyjazdy dłuższe, np. przekraczające 2–3 tygodnie. Jeżeli strony mają do siebie zaufanie, drugie rozwiązanie jest bardziej praktyczne, nie wymaga bowiem wspólnych uzgodnień w sytuacji standardowych, krótkich wyjazdów zagranicznych, co eliminuje ryzyko potencjalnego konfliktu na tym tle.

[12] Alimenty

Orzekając o alimentach, sąd w wyroku rozwodowym bądź separacyjnym musi wskazać konkretną kwotę. Zamieszczane w porozumieniach rodzicielskich dodatkowe zobowiązania rodzica niemieszkającego na stałe z dzieckiem, dotyczące alimentacji, nie nadają się do przymusowego wyegzekwowania, są jedynie dżentelmeńską deklaracją. Zatem jeżeli

masz zaufanie do drugiej strony, że będzie te honorowe zobowiązania realizować, można zgodzić się na takie rozwiązanie. Jeśli nie, zadbaj o to, by te dodatkowe świadczenia określić kwotowo i zsumować z ustaloną stałą sumą pieniężną, jaka ma być uiszczana tytułem alimentów.

[13] Budowanie pozytywnych relacji

Zobowiązania stron do budowania pozytywnych wzajemnych relacji w kontekście sprawowania opieki nad dzieckiem, nienastawiania dziecka wrogo wobec drugiego rodzica czy dbałości o to, by tego typu zachowań nie było również ze strony członków rodzin każdego z małżonków, jak najbardziej mogą zostać zawarte w porozumieniu rodzicielskim. Należy jednak mieć świadomość, że są to zobowiązania o charakterze honorowym, których nie można przymusowo egzekwować. Nie oznacza to, że takie naganne zachowania jednego z rodziców, prowadzące się z reguły do stawiania dziecka w konflikcie lojalności, uchodzą bezkarnie. Jeśli będą się zdarzały, a sprawa rozwodowa czy separacyjna będzie już zakończona, można wystąpić do sądu rejonowego o zmianę rozstrzygnięcia zawartego w wyroku rozwodowym (separacyjnym) co do kwestii władzy rodzicielskiej. Można w takim przypadku wnieść o ograniczenie władzy rodzicielskiej rodzicowi, który dopuszcza się niewłaściwych zachowań wobec dziecka bądź pozwala na takie zachowania ze strony członków swojej rodziny. Taka naganna postawa może również wpłynąć na ograniczenie kontaktów rodzica z dzieckiem.

[14] Nowi partnerzy rodziców

Często wiele emocji budzi kwestia wprowadzania w życie dziecka nowych partnerów każdego z rodziców. Należy sobie uświadomić, że jest to z reguły nieuniknione – najczęściej przy boku jednego bądź obojga rozstających się małżonków w końcu pojawiają się nowi partnerzy życiowi. Dlatego podejmowane czasami przez skonfliktowanych aktualnych bądź byłych małżonków próby blokowania kontaktu dzieci z tymi osobami są bezcelowe, a *de facto* wymierzone w dobro dzieci – poza, rzecz jasna, wyjątkowymi sytuacjami działania takiej osoby w ewidentny sposób na szkodę dzieci bądź prezentowania przez nią postawy, która uzasadnia żądanie zakazu styczności z nią dziecka. W porozumieniu rodzicielskim może znaleźć się postanowienie, zgodnie z którym każde

z rodziców zobowiąże się wprowadzać w życie dziecka swojego nowego partnera życiowego po porozumieniu z drugim rodzicem, a w razie potrzeby po konsultacji z psychologiem.

[15] Postanowienia końcowe

W części zatytułowanej „Postanowienia końcowe” można zawrzeć różnego typu postanowienia, przede wszystkim dotyczące liczby egzemplarzy, w jakiej dokument został sporządzony, a także trybu dokonywania ewentualnych zmian bądź weryfikacji porozumienia po upływie określonego czasu.

[16] Zmiany porozumienia

W porozumieniu można uwzględnić postanowienie dotyczące trybu dokonywania jego ewentualnych zmian. Zalecany jest tryb pisemny.

[17] Weryfikacja porozumienia

Praktycznym rozwiązaniem jest postanowienie, zgodnie z którym strony zobowiązują się po upływie określonego czasu, np. 2 lat, do weryfikacji porozumienia i dokonania ewentualnych nowych uzgodnień zgodnych z etapem rozwoju dziecka. Oczywiście jest, że wraz z rozwojem dzieci ustalenia stron dotyczące kwestii opiekuńczych i wychowawczych muszą ulegać zmianom. Tym bardziej potrzebna jest dobra komunikacja między rodzicami – by zmian tych można było dokonywać pokojowo i z nastawieniem na dobro dziecka, nie zaś w formie wzajemnego przeczucania się złośliwościami.

[18] Egzemplarze porozumienia

W zależności od tego, na jakim etapie porozumienie jest zawierane (czy przed wszczęciem sprawy o rozwód bądź separację, czy też w toku postępowania), sporządzane jest z reguły w dwóch bądź w trzech egzemplarzach. W tym ostatnim przypadku trzeci egzemplarz jest składany do akt sprawy sądowej.

[19] Podpisy stron

Porozumienie powinno zostać podpisane przez obydwie strony.

Wzór nr 2. Porozumienie rodzicielskie w sprawie sposobu wykonywania władzy rodzicielskiej, utrzymywania kontaktów z dzieckiem oraz ponoszenia kosztów utrzymania dziecka po rozstaniu rodziców (plan wychowawczy) – piecza naprzemienna, konkubinaty

Porozumienie Rodziców w sprawie sposobu wykonywania władzy rodzicielskiej, utrzymywania kontaktów z małoletnimi Dziećmi oraz ponoszenia kosztów utrzymania w związku z rozstaniem Rodziców (plan wychowawczy) [1]

zawarte w Olsztynie dnia 7 czerwca 2021 r. [2]

pomiędzy

Williamem Skorupą (dalej zwanym „Ojcem”), zam. w Olsztynie,
adres: ul. Mazurska 5,

a

Samantą Kowską (dalej zwaną „Matką”), zam. w Olsztynie,
adres: ul. Mazurska 5,

dalej zwanymi w liczbie pojedynczej „Rodzicem” lub łącznie
„Rodzicami” [3]

Niniejszym Porozumieniem Rodzice czynią zgodne postanowienia dotyczące zasad wykonywania władzy rodzicielskiej, odbywania kontaktów z małoletnimi dziećmi oraz pokrywania kosztów utrzymania swoich małoletnich dzieci: Barbary Kowskiej-Skorupy, ur. dnia 12 września 2004 r. w Olsztynie, oraz Zuzanny Kowskiej-Skorupy, ur. dnia 18 marca 2008 r. w Olsztynie, dalej zwanych łącznie „Małoletnimi” lub zamiennie „Dziećmi”. [4]

§ 1. Miejsce zamieszkania Małoletnich [5]

Rodzice zgodnie ustalają, że miejscem zamieszkania Małoletnich będzie każdorazowe miejsce zamieszkania Matki, z tym zastrzeżeniem, że piecza nad Małoletnimi będzie sprawowana przez Rodziców w systemie naprzemiennym.

§ 2. Władza rodzicielska nad Dziećmi; dokumentacja dotycząca Dzieci [6]

1. Strony zgodnie ustalają, że władza rodzicielska nad Małoletnimi przysługiwać będzie obojgu Rodzicom.

2. Rodzice oświadczają, że decyzje dotyczące bieżących spraw Małoletnich podejmowane będą przez Rodzica sprawującego w danym czasie bezpośrednią pieczę nad Małoletnimi.
3. Rodzice oświadczają, że decyzje dotyczące istotnych spraw Małoletnich podejmowane będą wspólnie przez Rodziców.
4. Rodzice zobowiązują się niezwłocznie informować się nawzajem o wszelkich istotnych sprawach Małoletnich oraz przekazywać sobie nawzajem wszelkie istotne dokumenty dotyczące Małoletnich na życzenie i zgodnie z usprawiedliwioną potrzebą drugiego Rodzica lub Małoletnich.

§ 3. Piecza naprzemienna [7]

Rodzice będą sprawować bezpośrednią pieczę nad Małoletnimi w sposób naprzemienny, w następujący sposób: w cyklach po dwa tygodnie (z wyłączeniem wakacji, ferii zimowych, okresów świątecznych i długich weekendów), od poniedziałku, od odebrania Małoletnich ze szkoły, do następującego po dwóch tygodniach poniedziałku, do odwiezienia Małoletnich do szkoły, przy czym pierwszy cykl dwutygodniowy opieki naprzemiennnej (przysługujący Matce) rozpocznie się od dnia 31 sierpnia 2021 r. od godz. 10:00 i będzie trwał do następującego po dwóch tygodniach poniedziałku, do odwiezienia Małoletnich do szkoły,

§ 3. Koszty utrzymania Małoletnich [8]

(bez alimentacji do rąk drugiego rodzica)

Rodzice zobowiązują się partycypować w równych częściach w kosztach realizacji usprawiedliwionych potrzeb Małoletnich w ten sposób, że każde z Rodziców będzie ponosić bieżące koszty utrzymania Małoletnich w czasie sprawowania bezpośredniej pieczy nad Małoletnimi, a oboje Rodzice będą po połowie ponosić inne koszty utrzymania Małoletnich, niemające charakteru wydatków bieżących.

ALBO

(dodatkowa alimentacja do rąk drugiego rodzica oraz system płatności bezpośrednich)

1. Z uwagi na dysproporcję w zarobkach Rodziców Strony zgodnie postanawiają, że Ojciec będzie w całości finansował usprawiedliwione potrzeby Małoletnich podczas okresów sprawowania pieczy nad Dziećmi, ponadto zaś będzie łożył kwotę po 1000 zł na każde z Dzieci, tj. łącznie 2000 zł, tytułem alimentów, płatne do rąk Matki do 10. dnia każdego miesiąca z góry, z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w razie uchybienia terminowi płatności którejkolwiek z rat.
2. Ponadto Ojciec – celem zaspokojenia usprawiedliwionych potrzeb Małoletnich – będzie dokonywał następujących płatności bezpośrednio na rachunki bankowe podmiotów świadczących usługi związane z zaspokajaniem potrzeb Dzieci: chesne za szkołę (2 × 800 zł), zajęcia plastyczne

(2 × 100 zł), jazda konna (córka Barbara, 250 zł), lekcje tańca (córka Zuzanna, 250 zł).

3. W razie wystąpienia nieprzewidzianych usprawiedliwionych potrzeb któregoś z Małoletnich, wymagających nakładów finansowych (np. zabiegi medyczne bądź inne metody lecznicze), Strony ustalą sposób pokrycia tych kosztów, z tym zastrzeżeniem, że Ojciec zobowiązuje się pokryć te koszty w co najmniej 70 proc.

§ 4. Postanowienia końcowe [9]

1. Niniejsze Porozumienie sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, po jednym dla każdego z Rodziców. [10]
2. Wszelkie zmiany niniejszego Porozumienia wymagają formy pisemnej pod rygorem nieważności. [11]

Matka [12]

Ojciec [12]

Komentarz

Podstawa prawna: art. 107 § 1 i 2 k.r.o.

Ogólna charakterystyka pisma: Porozumienie rodzicielskie w sprawie sposobu wykonywania władzy rodzicielskiej, utrzymywania kontaktów z dzieckiem oraz ponoszenia kosztów utrzymania dziecka pomiędzy rodzicami żyjącymi w rozłączeniu (z reguły niebędącymi małżeństwem), czyli tzw. plan wychowawczy, to dokument, który może zostać złożony przez strony w sprawie o władzę rodzicielską toczącą się przed sądem rejonowym. Celem tego dokumentu jest wykazanie sądowi, że rodzice małoletniego dziecka (bądź dzieci) rozstający się bądź żyjący w rozłączeniu potrafią współpracować na płaszczyźnie rodzicielskiej. W takim przypadku sąd z reguły nie ingeruje we władzę rodzicielską nad małoletnim dzieckiem stron, pozostawiając jej wykonywanie obojgu rodzicom. Natomiast brak porozumienia pomiędzy rodzicami może skutkować ograniczeniem władzy rodzicielskiej temu rodzicowi, z którym dziecko nie mieszka bądź nie będzie mieszkać na stałe. Sąd uwzględnia porozumienie rodzicielskie, jeżeli jest ono zgodne z dobrem dziecka. W praktyce zawarcie porozumienia to z reguły gwarancja uwzględnienia przez sąd zgodnej woli rozstających się bądź żyjących

w rozłączeniu rodziców. Jedynie ewidentnie naruszające dobro dziecka rozstrzygnięcia zawarte w porozumieniu rodzicielskim mogłyby zostać zakwestionowane przez sąd. Zgodnie z art. 107 § 2 k.r.o. w razie braku porozumienia pomiędzy rodzicami sąd, uwzględniając prawo dziecka do wychowania przez oboje rodziców, rozstrzyga o sposobie wspólnego wykonywania władzy rodzicielskiej i utrzymywaniu kontaktów z dzieckiem. Sąd może powierzyć wykonywanie władzy rodzicielskiej jednemu z rodziców, ograniczając władzę rodzicielską drugiego do określonych obowiązków i uprawnień w stosunku do osoby dziecka, jeżeli dobro dziecka za tym przemawia. Jeżeli porozumienie rodzicielskie jest zawierane w związku z toczącą się przed sądem rejonowym sprawą o władzę rodzicielską, sąd w postanowieniu kończącym sprawę uregułuje kwestię władzy rodzicielskiej nad małoletnim dzieckiem. Może natomiast na zgodny wniosek stron nie orzekać o kontaktach z dzieckiem.

Porozumienie rodzicielskie może zostać również zawarte przez rozstających się bądź żyjących w rozłączeniu rodziców niezależnie od tego, czy pomiędzy rodzicami toczy się sprawa sądowa o władzę rodzicielską nad małoletnim dzieckiem. W takim przypadku dokument ten służy rodzicom wyłącznie jako wyraz ich zgodnych ustaleń dotyczących wychowywania wspólnego potomstwa, nie będąc jedynie formalnym wyrazem związany z toczącą się sprawą sądową.

W porozumieniu rodzicielskim można zawrzeć uregulowania dotyczące alimentacji, choć nie jest to obligatoryjne.

Sąd właściwy: Sąd rejonowy prowadzący postępowanie w sprawie o władzę rodzicielską nad małoletnim dzieckiem (w tym o ustalenie miejsca zamieszkania dziecka).

Sposób zawarcia porozumienia rodzicielskiego: 1) przez wzajemne ustalenia stron bez pomocy mediatora, 2) w ramach mediacji: a) prywatnych (strony zgodnie decydują o skorzystaniu z mediacji i wybierają mediatora), b) sądowych (na skutek skierowania stron do mediacji przez sąd; osoba mediatora wybrana przez sąd).

Praktyczne zastosowanie – kiedy warto, a kiedy nie: Porozumienie rodzicielskie warto zawrzeć wówczas, gdy pomiędzy stronami istnieje

płaszczyzna współpracy rodzicielskiej albo przynajmniej jest szansa, by taką płaszczyznę zbudować. W sytuacji silnego konfliktu z reguły porozumienia nie uda się wypracować.

Dla kogo: Dla rozstających się bądź żyjących w rozłączeniu rodziców (niekiedy byłych małżonków), mających małoletnie dziecko bądź dzieci, chcących w sposób ugodowy wykonywać władzę rodzicielską nad potomstwem oraz współpracować w innych obszarach związanych z dziećmi.

Zalety: Można wskazać na wiele zalet uregulowania kwestii związanych z wychowaniem wspólnych dzieci rozstających się bądź żyjących w rozłączeniu rodziców w porozumieniu rodzicielskim, takich jak: 1) budowanie płaszczyzny współpracy rodzicielskiej; 2) zapewnienie dzieciom stabilnych warunków wychowawczych; 3) poczucie sprawczości w stosunku do regulacji zawartych w porozumieniu daje znacznie większe szanse realizacji wspólnych ustaleń.

Wady: Porozumienie rodzicielskie, nawet wówczas, gdy było złożone do akt toczącej się sprawy i uzyskało akceptację sądu, nie ma mocy orzeczenia sądu, w przeciwieństwie do ugody zawartej przed sądem bądź przed mediatorem. Oznacza to, że brak realizacji poszczególnych uregulowań porozumienia może skutkować koniecznością wytoczenia sprawy sądowej, np. o uregulowanie kontaktów z dzieckiem, o podwyższenie alimentów czy o uregulowanie władzy rodzicielskiej nad dzieckiem. Jeżeli porozumienie rodzicielskie jest zawierane w związku z toczącą się przed sądem rejonowym sprawą o władzę rodzicielską, sąd w postanowieniu kończącym sprawę ureguje kwestię władzy rodzicielskiej nad małoletnim dzieckiem. Sąd nie może natomiast w tym samym postępowaniu orzec o alimentacji, gdyż sprawy o alimenty toczą się w trybie procesowym, zaś sprawy o władzę rodzicielską czy kontakty z dzieckiem – w trybie nieprocesowym.

Komentarz do konkretnych rozwiązań

[1] Rodzaj dokumentu

Zob. komentarz **[1]** do Wzoru nr 1.

[2] Miejsce i data

Zob. komentarz **[2]** do Wzoru nr 1.

[3] Strony

Zob. komentarz **[3]** do Wzoru nr 1.

[4] Dziecko

Zob. komentarz **[4]** do Wzoru nr 1.

[5] Miejsce zamieszkania dziecka

Zob. komentarz **[7]** do Wzoru nr 1.

[6] Władza rodzicielska (decyzje w sprawach dziecka); dokumentacja dotycząca dziecka

Zob. komentarz **[8]** do Wzoru nr 1.

Sąd orzekający w sprawie o władzę rodzicielską nad małoletnim dzieckiem nie jest związany wolą stron wyrażoną w porozumieniu rodzicielskim – przychyli się do ustaleń stron, jeżeli – w ocenie sądu – są zgodne z dobrem dziecka. Ta dyrektywa, którą ma kierować się sąd rodzinny, nabiera szczególnej aktualności w sprawach, w których rodzice decydują, by ich wspólne małoletnie dziecko było wychowywane w systemie pieczy naprzemiennej. Dlatego ważny jest w takiej sprawie przebieg postępowania dowodowego – przede wszystkim dowód z przesłuchania stron, ewentualnie przesłuchanie świadka bądź świadków na okoliczność sytuacji opiekuńczo-wychowawczej małoletnich dzieci. Może też tak się zdarzyć, że sąd zleci kuratorowi sądowemu sporządzenie sprawozdania w miejscu zamieszkania bądź miejscach zamieszkania rodziców celem ustalenia, jaka jest sytuacja dzieci. Jeżeli w wyniku przeprowadzenia takich dowodów sąd dojdzie do wniosku,

że rzeczywiście rozstający się bądź żyjący w rozłączeniu rodzice potrafią zgodnie współdziałać przy wychowywaniu dzieci, uwzględni ustalenia stron o pieczy naprzemiennej w postanowieniu kończącym postępowanie w sprawie.

W porozumieniu, w którym rodzice decydują o modelu pieczy naprzemiennej nad dzieckiem, z reguły znajduje się postanowienie, zgodnie z którym decyzje dotyczące bieżących spraw dziecka mają być podejmowane przez rodzica sprawującego w danym czasie bezpośrednią pieczę nad dzieckiem, natomiast decyzje dotyczące istotnych spraw dzieci mają być podejmowane wspólnie.

[7] Piecza naprzemienna

Harmonogram pieczy naprzemiennej może zostać uregulowany przez rodziców w różny sposób. Dominuje model opieki tydzień na tydzień bądź dwa tygodnie na dwa tygodnie, rzadziej miesiąc na miesiąc. W wyjątkowych sytuacjach interwały mogą być jeszcze dłuższe, np. pół roku czy rok, kiedy jedno z rodziców mieszka w znacznej odległości od drugiego, w tym za granicą. Przy interwałach dłuższych niż tydzień warto pomyśleć o uregulowaniu kontaktów dzieci z tym rodzicem, z którym akurat nie przebywają – rozłąka z jednym z rodziców na dwa tygodnie czy miesiąc nie wydaje się korzystna dla dziecka.

[8] Alimenty

Należy pamiętać, że w sprawie o władzę rodzicielską nad małoletnim dzieckiem sąd nie może rozstrzygać o alimentacji. Wynika to z kwestii proceduralnych – sprawy o alimenty toczą się w trybie procesowym, zaś sprawy o władzę rodzicielską czy kontakty z dzieckiem – w trybie nieprocesowym. By uzyskać rozstrzygnięcie sądowe w kwestii alimentacji, należy zatem wytoczyć odrębną sprawę o alimenty. Rozwiązaniem może być nadanie porozumieniu rodzicielskiemu formy ugody zawartej przed mediatorem, która po zatwierdzeniu przez sąd ma moc orzeczenia sądu, tj. nadaje się do przymusowego wykonania w trybie egzekucji.

Jeżeli toczy się sprawa o alimenty, sąd musi wskazać w wyroku konkretną kwotę świadczenia alimentacyjnego. Zamieszczane w porozumieniach rodzicielskich dodatkowe zobowiązania rodziców dotyczące

alimentacji nie nadają się do przymusowego egzekwowania, są jedynie dżentelmeńską deklaracją. Zatem jeżeli masz zaufanie do drugiej strony, że będzie te honorowe zobowiązania realizować, można zgodzić się na takie rozwiązanie. Jeśli nie, zadbaj o to, by te dodatkowe świadczenia określić kwotowo i zsumować z ustaloną stałą sumą pieniężną, jaka ma być uiszczana tytułem alimentów.

Fakt, że strony porozumiały się co do wychowywania potomstwa w systemie pieczy naprzemiennej, nie oznacza, że model ten automatycznie znosi obowiązek alimentacyjny wyrażający się w kwocie uiszczanej przez jednego z rodziców do rąk drugiego. Rzeczywiście, z reguły w przypadku pieczy naprzemiennej rodzice nie płacą sobie alimentów – każde z nich w miarę swoich możliwości i potrzeb dziecka ponosi jego koszty utrzymania. Nie oznacza to jednak, że ustalenia stron bądź rozstrzygnięcie sądu nie mogą być inne – czyli że jedno z rodziców, mimo sprawowania opieki nad potomstwem w takim samym wymiarze czasu i pokrywania w tych okresach kosztów jego utrzymania, będzie dodatkowo alimentować dziecko. Może bowiem się zdarzyć (i zdarza się niejednokrotnie), że jedno z rodziców jest lepiej sytuowane, ma lepszą pracę, uzyskuje większe dochody. Zasadne jest w takim przypadku, by – dążąc do zapewnienia dziecku podobnego standardu życia u każdego z rodziców oraz zaspokojenia wszystkich jego usprawiedliwionych potrzeb – rodzic o większych możliwościach finansowych i majątkowych partycypował w kosztach utrzymania dziecka ponoszonych w okresach, gdy latorośl jest u drugiego rodzica. W wyroku kończącym sprawę o rozwód bądź separację sąd jest zobligowany do zamieszczenia rozstrzygnięcia dotyczącego alimentowania małoletnich wspólnych dzieci stron. W przypadku pieczy naprzemiennej z reguły rozwiązuje to w ten sposób, że ustala miejsce zamieszkania dziecka przy jednym z rodziców, od drugiego zaś zasądza symboliczne alimenty (100–200 zł), czyniąc zadość treści art. 58 § 1 k.r.o., która wskazuje, jakie obligatoryjne rozstrzygnięcia sąd musi uwzględnić w wyroku rozwodowym. Jednym z tych *must-be* jest orzeczenie co do alimentów na małoletnie dziecko (dzieci) rozwodzących się małżonków.

Jeżeli natomiast toczy się sprawa o alimenty przed sądem rejonowym, rodzice zaś zawarli porozumienie rodzicielskie dotyczące pieczy naprzemiennej, sąd również w wyroku kończącym postępowanie może

rozstrzygnąć o konkretnej kwocie alimentów uiszczanych przez jednego z rodziców do rąk drugiego, choć może też w takim przypadku powództwo o alimenty oddalić. Konciliacyjnym rozwiązaniem może okazać się ugoda sądowa, w której możliwe jest zamieszczenie bardziej „miękkich” rozwiązań, m.in. obowiązków jednego z rodziców do pokrywania kosztów utrzymania dziecka w formie tzw. płatności bezpośrednich, uiszczanych nie do rąk drugiego rodzica, lecz na rzecz podmiotów świadczących usługi zaspokajające potrzeby potomstwa (np. chesne za przedszkole czy szkołę, opłaty za zajęcia dodatkowe, za wyjazdy wakacyjne, za leczenie).

[9] Postanowienia końcowe

Zob. komentarz **[15]** do Wzoru nr 1.

[10] Egzemplarze porozumienia

Zob. komentarz **[18]** do Wzoru nr 1.

[11] Zmiany porozumienia

Zob. komentarz **[16]** do Wzoru nr 1.

[12] Podpisy stron

Zob. komentarz **[19]** do Wzoru nr 1.

Wzór nr 3. Ugoda zawarta przed mediatorem (alimenty)

Ugoda mediacyjna [1]

zawarta dnia 2 kwietnia 2021 r. w Kielcach [2]

przed Arielem Koncyliacyjnym,

mediatorem Fundacji Pomoc Rodzinie z siedzibą w Kielcach [3]

Stronami ugody są: [4]

1. Afrodyta Kapitołińska, zam. w Janowie, 71-100, ul. Sferyczna 5, działająca jako przedstawiciel ustawowy małoletnich: Hektora Rzymskiego oraz Lukullusa Rzymskiego (dalej jako „Matka”);
2. Petroniusz Rzymski, zam. w Zamościu, 22-408, ul. Marzeń Sennych 6 (dalej jako „Ojciec”).

Zważywszy, że Afrodyta Kapitołińska działająca jako przedstawiciel ustawowy małoletnich dzieci Stron złożyła wniosek o przeprowadzenie mediacji pomiędzy nią a Petroniuszem Rzymskim w zakresie kwot tytułem pokrycia bieżących kosztów utrzymania małoletnich dzieci Stron, tj. Hektora Rzymskiego oraz Lukullusa Rzymskiego, za okres od dnia 1 stycznia 2021 r. do chwili obecnej, zaś Petroniusz Rzymski wyraził zgodę na mediację, Strony zawierają ugodę następującej treści: [5]

1. Petroniusz Rzymski zobowiązuje się do uiszczania na rzecz Hektora Rzymskiego renty alimentacyjnej w wysokości po 800 zł (słownie: osiemset złotych) miesięcznie, poczynając od dnia zawarcia ugody, w terminie do 10. dnia każdego miesiąca, do rąk matki Afrodyty Kapitołińskiej, wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w razie uchybienia terminowi płatności którejkolwiek z rat. [6]
2. Petroniusz Rzymski zobowiązuje się do uiszczania na rzecz Lukullusa Rzymskiego renty alimentacyjnej w wysokości po 800 zł (słownie: osiemset złotych) miesięcznie, poczynając od dnia zawarcia ugody, w terminie do 10. dnia każdego miesiąca, do rąk matki Afrodyty Kapitołińskiej, wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w razie uchybienia terminowi płatności którejkolwiek z rat. [6]
3. Strony zgodnie oświadczają, że tytułem wyrównania alimentów za okres od dnia 1 stycznia 2021 r. do dnia 30 marca 2021 r. Petroniusz Rzymski zapłaci na rzecz Hektora Rzymskiego oraz Lukullusa Rzymskiego jednorazowo kwotę w wysokości 4500 zł (słownie: cztery tysiące pięćset złotych), w terminie 14 dni od zawarcia niniejszej ugody, do rąk Afrodyty Kapitołińskiej, wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w razie uchybienia terminowi płatności. [7]

4. Ugodę sporządzono w trzech jednobrzmiących egzemplarzach, po jednym dla każdej ze Stron oraz jednym dla Mediatora.

Mediator: [8]

Ojciec: [8]

Matka: [8]

Komentarz

Podstawa prawna: art. 183¹–183¹⁵ k.p.c.

OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA PISMA: Ugoda przed mediatorem dotycząca alimentacji może zostać zawarta zarówno w trakcie postępowania sądowego, jak i przed jego wszczęciem. Jej zawarcie może również zastąpić postępowanie sądowe, przynosząc jednocześnie taki efekt, jak gdyby sprawa zakończyła się rozstrzygnięciem sądowym – ugoda zawarta przed mediatorem, a następnie zatwierdzona przez sąd ma taką samą moc prawną jak orzeczenie sądu. Oznacza to, że sąd może jej nadać klauzulę wykonalności, która w razie uchylania się przez zobowiązanego od realizacji obowiązku wynikającego z ugody pozwoli na przymusowe egzekwowanie go w drodze postępowania egzekucyjnego.

Ugoda przed mediatorem może zostać zawarta:

- 1) w toku sprawy o alimenty bądź świadczenia quasi-alimentacyjne (w wyniku skierowania sprawy przez sąd do mediacji bądź z inicjatywy stron, które same wybiorą mediatora),
- 2) przed wytoczeniem takiej sprawy.

W obydwu przypadkach ugoda zawarta przed mediatorem powinna zostać zatwierdzona przez sąd – jeżeli sprawa o alimenty jest w toku, wniosek o zatwierdzenie ugody należy złożyć do sądu, w którym toczy się postępowanie, z powołaniem się na sygnaturę toczącej się sprawy. Jeżeli natomiast nie toczy się postępowanie sądowe, wniosek o zatwierdzenie ugody należy złożyć do sądu, który byłby właściwy do rozpoznania sprawy. Przez podpisanie ugody strony wyrażają zgodę na wystąpienie do sądu z wnioskiem o jej zatwierdzenie, o czym mediator informuje strony (art. 183¹² § 2¹ k.p.c.).

Sąd właściwy: Sąd okręgowy prowadzący postępowanie w sprawie o rozwód bądź o separację (jeżeli ugoda przed mediatorem jest zawierana w związku z toczącą się sprawą o rozwód bądź o separację) albo sąd rejonowy prowadzący sprawę o alimenty bądź roszczenia podobne do alimentacyjnych bądź sąd, który byłby właściwy do rozpoznania takiej sprawy.

Sposób zawarcia ugody: W ramach mediacji: a) prywatnych (strony zgodnie decydują o skorzystaniu z mediacji i wybierają mediatora, z którym zawierają umowę o mediację), b) sądowych (na skutek skierowania stron do mediacji przez sąd w drodze postanowienia; osoba mediatora zostaje wybrana przez sąd).

Praktyczne zastosowanie – kiedy warto, a kiedy nie: Ugodę przed mediatorem warto zawrzeć wówczas, gdy pomiędzy stronami istnieje płaszczyzna porozumienia skutkująca tym, że każda ze stron jest gotowa pójść na ustępstwa, by zakończyć spór w sposób ugodowy. W sytuacji silnego konfliktu ugody z reguły nie uda się wypracować.

Dla kogo: Dla rozstających się bądź żyjących w rozłączeniu małżonków bądź partnerów, mających małoletnie dziecko bądź dzieci, chcących w sposób ugodowy rozwiązać kwestię obowiązku alimentacyjnego jednego z rodziców wobec potomstwa. Ugoda przed mediatorem może zostać zawarta również w innych niż dotyczące małoletnich dzieci sprawach o alimenty bądź roszczenia podobne do alimentów.

Zalety: Można wskazać wiele zalet rozwiązania sporu o alimenty w formie ugody zawartej przed mediatorem. Są to m.in.: 1) poprawa relacji stron, w tym budowanie płaszczyzny współpracy rodzicielskiej; 2) zapewnienie dzieciom (bądź innym uprawnionym) stabilnych warunków bytowych; 3) poczucie sprawczości w stosunku do regulacji zawartych w ugodzie, które daje znacznie większe szanse realizacji wspólnych ustaleń; 4) uzyskanie równoznacznego z orzeczeniem sądu dokumentu regulującego obowiązek alimentacyjny bez konieczności prowadzenia postępowania sądowego.

Wady: Trudno wskazać na jakiekolwiek wady takiego rozwiązania kwestii alimentacji, poza jedną – zawarcie ugody przed mediatorem wymaga zgody obydwu stron. Wadą może być również konieczność poniesienia kosztów mediacji także przez stronę dochodzącą alimentacji – mimo że sprawy o alimenty bądź roszczenia podobne do alimentów są ustawowo zwolnione od kosztów sądowych, zwolnienie to nie znajduje zastosowania w postępowaniu mediacyjnym.

Komentarz do konkretnych rozwiązań

[1] Rodzaj dokumentu

Wzajemne ustalenia stron przybierające formę dokumentu należy oznaczyć, wskazując na rodzaj tego dokumentu. W tym przypadku właściwym oznaczeniem jest „ugoda” albo „ugoda mediacyjna”.

[2] Miejsce i data

W ugodzie należy wskazać miejsce i datę jej zawarcia.

[3] Mediator

W ugodzie należy wymienić z imienia i nazwiska mediatora, przed którym jest zawierana. Wskazane jest również wymienienie organizacji, z którą mediator jest zawodowo związany w związku ze swoją działalnością mediacyjną, nie jest to jednak konieczne – mediator nie musi być związany z jakąkolwiek organizacją, by pełnić taką funkcję.

[4] Strony

W ugodzie należy oznaczyć jej strony. Wystarczającym oznaczeniem jest podanie imion i nazwisk. Oznaczenie stron można uzupełnić o ich adresy, ewentualnie również numery PESEL. Jeżeli ugoda dotyczy obowiązku alimentacyjnego na rzecz małoletnich dzieci, należy wskazać te osoby, oznaczając, które z rodziców reprezentuje małoletnich jako przedstawiciel ustawowy.

[5] Preambuła

Na początku dokumentu można zawrzeć preambułę pokrótce opisującą cel zawarcia ugody.

[6] Alimenty bieżące

Kluczowym postanowieniem ugody jest to regulujące kwestię alimentacji, ze szczególnym naciskiem na alimenty bieżące, płacone w każdym miesiącu i przeznaczone na bieżące utrzymanie osoby uprawnionej.

[7] Wyrównanie alimentów za okres poprzedzający zawarcie ugody

W ugodzie można zawrzeć również postanowienie dotyczące wyrównania alimentów za okres poprzedzający zawarcie ugody. Kwota ta może zostać uiszczona przez zobowiązanego jednorazowo bądź w ratach – w zależności od ustaleń stron.

[8] Podpisy stron

Uгода powinna zostać podpisana przez obydwie strony oraz przez mediatora.

Wzór nr 4. Wniosek o zatwierdzenie ugody zawartej przed mediatorem przez sąd i nadanie jej klauzuli wykonalności (mediacja poprzedzająca wytoczenie powództwa o alimenty)

Gorzów Wielkopolski, dnia 7 kwietnia 2021 r. [1]

**Sąd Rejonowy w Gorzowie
Wielkopolskim**

III Wydział Rodzinny i Nieletnich [2]

ul. Chopina 52 bl. 10

66-400 Gorzów Wielkopolski

Wnioskodawca:

Kamil Igrekowski [3a]

ul. Dolnośląska 12 m. 24

66-404 Gorzów Wielkopolski

PESEL: 221466287

zastępowany przez przedstawiciela
ustawowego Kleofasa

Igrekowskiego [3b]

ul. Dolnośląska 12 m. 24

66-404 Gorzów Wielkopolski

reprezentowanego przez

adw. Bartosza Sprytnego

Kancelaria Adwokacka

ul. Pokojowa 2/4

66-480 Gorzów Wielkopolski [3c]

Uczestnik:

Klaudia Igrekowska [3a]

ul. Góralska 2 m. 124

66-504 Gorzów Wielkopolski

PESEL 80121200345

WNIOSEK

**pełnomocnika przedstawiciela ustawowego
o zatwierdzenie ugody zawartej przed mediatorem
przez nadanie jej klauzuli wykonalności [4]**

Działając w imieniu przedstawiciela ustawowego na podstawie udzielonego mi pełnomocnictwa (Załącznik nr 1), **wnoszę o zatwierdzenie ugody z dnia 4 kwietnia 2021 r. zawartej pomiędzy stronami przed mediatorem Anatólem Pokojowym przez nadanie jej klauzuli wykonalności oraz doręczenie**

ww. ugody wraz z klauzulą na adres kancelarii pełnomocnika przedstawiciela ustawowego. [5]

Opłata sądowa. Wniosek o zatwierdzenie ugody zawartej przed mediatorem przez nadanie jej klauzuli wykonalności, o ile ugoda została zawarta przed mediatorem z inicjatywy stron przed wytoczeniem sprawy sądowej, podlega opłacie sądowej w wysokości 50 zł (art. 71 pkt 1 ustawy z 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych). Jednak z uwagi na to, że przedmiotem ugody przedłożonej sądowi do zatwierdzenia wraz z niniejszym wnioskiem jest obowiązek alimentacyjny, wnioskodawca korzysta z ustawowego zwolnienia od kosztów sądowych przysługującego stronie dochodzącej roszczeń alimentacyjnych (art. 96 ust. 1 pkt 2 u.k.s.s.c.). [6]

.....
(własnoręczny podpis
pełnomocnika wnioskodawcy) [7]

Załączniki: [8]

- 1) **Załącznik nr 1** – dokument pełnomocnictwa; [3c]
- 2) **Załącznik nr 2** – ugoda z dnia 4 kwietnia 2021 r. zawarta przed mediatorem (oryginał oraz poświadczony odpis do akt). [9]

Komentarz

Podstawa prawna: art. 183¹⁴ § 2 k.p.c.

Ogólna charakterystyka pisma: zob. komentarz „Ogólna charakterystyka pisma” do Wzoru nr 3.

Wniosek o zatwierdzenie ugody przez nadanie jej klauzuli wykonalności składamy wówczas, gdy ugoda podlega wykonaniu w drodze egzekucji (a tak jest w przypadku ugody dotyczącej obowiązku alimentacyjnego). Taką ugodę sąd zatwierdza przez nadanie jej klauzuli wykonalności. W innych przypadkach, czyli wówczas, gdy ugoda nie podlega wykonaniu w drodze egzekucji, sąd zatwierdza ją postanowieniem (art. 183¹⁴ § 2 k.p.c.). Ugoda zawarta przed mediatorem, którą zatwierdzono przez nadanie jej klauzuli wykonalności, jest tytułem wykonawczym (art. 183¹⁵ § 1 k.p.c.) – oznacza to, że jest to wystarczającą podstawą do wszczęcia egzekucji.

Sąd właściwy: Każde pismo procesowe powinno zawierać oznaczenie sądu, do którego jest skierowane (art. 126 § 1 pkt 1 k.p.c.). Wniosek o zatwierdzenie ugody przez sąd przez nadanie jej klauzuli wykonalności należy złożyć do sądu, który byłby właściwy dla rozpoznania sprawy (art. 183¹³ k.p.c.). W przypadku sprawy o alimenty wniosek o zatwierdzenie ugody można złożyć do sądu rejonowego właściwego ze względu na miejsce zamieszkania dziecka (art. 32 w zw. z art. 183¹³ k.p.c.). Można również złożyć go do sądu właściwości ogólnej, tj. właściwego ze względu na miejsce zamieszkania bądź pobytu pozwanego (art. 27 i 28 w zw. z art. 183¹³ k.p.c.), gdyż przepis art. 32 k.p.c. reguluje właściwość przemienną. Jeżeli brak jest podstaw do wytoczenia powództwa według przepisów o właściwości ogólnej (np. pozwany nigdy nie przebywał w Polsce), powództwo należy wytoczyć przed sąd miejsca zamieszkania powoda (art. 42 w zw. z art. 183¹³ k.p.c.).

Załączniki obligatoryjne: Obligatoryjnym załącznikiem do wniosku jest ugoda zawarta przed mediatorem. Jeżeli wnioskodawca jest reprezentowany przez pełnomocnika, do wniosku należy również dołączyć dokument pełnomocnictwa (bez dowodu uiszczenia opłaty skarbowej, z uwagi na ustawowe zwolnienie od tej opłaty w sprawach o alimenty – art. 2 ust. 1 pkt 1 lit. a u.o.s.).

Załączniki opcjonalne (fakultatywne): Żadne inne załączniki nie są zalecane.

Sposób złożenia pisma: a) bezpośrednio w biurze podawczym właściwego sądu, b) pocztą (listem poleconym).

Praktyczne zastosowanie – kiedy warto, a kiedy nie: Wniosek o zatwierdzenie ugody zawartej przed mediatorem przez nadanie jej klauzuli wykonalności składamy wówczas, gdy strony w drodze mediacji doszły do porozumienia co do kwestii obowiązku alimentacyjnego osoby zobowiązanej do alimentacji na rzecz osoby uprawnionej.

Dla kogo: Dla osoby uprawnionej do alimentacji (bądź jej przedstawiciela ustawowego), która w drodze mediacji doszła do porozumienia

z osobą zobowiązaną do alimentacji co do kwestii obowiązku alimentacyjnego na swoją rzecz.

Zalety: Kluczową zaletą wniosku i poprzedzającej go ugody zawartej przed mediatorem jest pominięcie tradycyjnego spornego postępowania sądowego mającego na celu uregulowanie kwestii alimentacji. W rezultacie jest to rozwiązanie szybkie, tańsze, a także niebędące źródłem tak dużego stresu jak „zwykłe” postępowanie sądowe. Ponadto tego typu rozwiązanie kwestii alimentacji nie prowadzi z reguły do takiej dewastacji relacji rodzinnych jak sprawa sądowa tocząca się w trybie spornym.

Wady: Trudno wskazać jakiegokolwiek wady takiego rozwiązania.

Opłata sądowa: W sytuacji gdy mediacja została przeprowadzona z inicjatywy stron, nie zaś na podstawie postanowienia sądu kierującego strony do mediacji, wniosek o zatwierdzenie ugody przez sąd przez nadanie jej klauzuli wykonalności podlega opłacie sądowej w wysokości 50 zł (art. 71 pkt 1 u.k.s.s.c.). Jednak jeżeli przedmiotem ugody zawartej przed mediatorem jest obowiązek alimentacyjny, wnioskodawca skorzysta z ustawowego zwolnienia od kosztów sądowych, przysługującego stronie dochodzącej roszczeń alimentacyjnych (art. 96 ust. 1 pkt 2 u.k.s.s.c.).

Komentarz do konkretnych rozwiązań

[1] Miejsce i data sporządzenia pisma

We wniosku należy wskazać miejsce i datę jego sporządzenia.

[2] Sąd właściwy

Zob. komentarz „Sąd właściwy” powyżej.

[3] Strony i ich pełnomocnicy, adresy stron i ich pełnomocników

(a) Oznaczenie stron, adresy stron; małoletni jako wnioskodawca.

W sprawach o alimenty stroną inicjującą postępowanie jest z reguły

osoba uprawniona do alimentacji, niezależnie od tego, czy jest to osoba pełnoletnia, czy małoletnia. Oznaczając strony postępowania we wniosku o zatwierdzenie przez sąd ugody zawartej przed mediatorem (podobnie jak w każdym innym piśmie inicjującym sprawę cywilną), należy podać: ich imiona i nazwiska, adresy, zaś w odniesieniu do strony inicjującej postępowanie (powoda bądź wnioskodawcy) również numery PESEL (art. 126 § 1 pkt 2 oraz § 2 pkt 1–2 k.p.c.).

(b) Oznaczenie przedstawiciela ustawowego wnioskodawcy. Jeżeli stroną jest małoletnie dziecko, jest zastępowane przez rodzica, który sprawuje nad nim na stałe pieczę, jako przedstawiciela ustawowego. Podobnie rzecz się ma w sprawach, w których doszło do zawarcia ugody przed mediatorem bez wytaczania powództwa przed sądem – małoletni jest reprezentowany przez rodzica jako przedstawiciela ustawowego. We wniosku należy wskazać imię i nazwisko oraz adres przedstawiciela ustawowego małoletniego wnioskodawcy, nie ma natomiast potrzeby wskazywania jego numeru PESEL (art. 126 § 1 pkt 2 oraz § 2 pkt 1–2 k.p.c.).

(c) Oznaczenie pełnomocników, adresy pełnomocników. Jeżeli strona jest reprezentowana przez pełnomocnika, w każdym piśmie inicjującym postępowanie sądowe bądź składanym w jego trakcie, w tym we wniosku o zatwierdzenie ugody zawartej przed mediatorem, należy fakt reprezentacji wskazać w oznaczeniu stron, podając imię i nazwisko pełnomocnika (art. 126 § 1 pkt 2 k.p.c.). W pierwszym piśmie w sprawie, a tak jest w przypadku wniosku o zatwierdzenie ugody zawartej przed mediatorem bez skierowania ze strony sądu w ramach toczącego się postępowania, należy również wskazać adres pełnomocnika (art. 126 § 2 pkt 1¹ k.p.c.).

[4] Rodzaj pisma

Wniosek o zatwierdzenie ugody zawartej przed mediatorem, podobnie jak każde inne pismo składane w postępowaniu sądowym bądź to postępowanie inicjujące, powinien zawierać oznaczenie rodzaju pisma (art. 126 § 1 pkt 3 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.). Oznaczenie może przybrać brzmienie skrótowe „Wniosek”, nieco bardziej rozbudowane jak „Wniosek o zatwierdzenie ugody” bądź też w pełni określające istotę pisma – „Wniosek o zatwierdzenie ugody zawartej przed mediatorem przez nadanie jej klauzuli wykonalności”.

[5] Zakres żądania – wniosek o zatwierdzenie ugody

W *petitum* pisma należy sformułować podstawowe żądanie, jakim jest wniosek o zatwierdzenie ugody przez nadanie jej klauzuli wykonalności (art. 187 § 1 pkt 1 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.).

[6] Opłata sądowa

Zob. komentarz „Opłata sądowa” powyżej.

[7] Podpis

Każde pismo składane w postępowaniu sądowym, w tym wniosek o zatwierdzenie ugody zawartej przed mediatorem, powinno zostać podpisane. Niezłożenie podpisu pod pismem to brak formalny, który spowoduje, że sąd wezwie stronę składającą pismo do uzupełnienia tego braku przez ponowne złożenie pisma z podpisem (art. 126 § 1 pkt 6 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.).

[8] Wymienienie załączników

Każde pismo inicjujące postępowanie sądowe bądź składane w toku postępowania, w tym wniosek o zatwierdzenie ugody zawartej przed mediatorem, powinno zawierać wymienienie załączników (art. 126 § 1 pkt 7 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.).

[9] Ugoda zawarta przed mediatorem jako obligatoryjny załącznik do wniosku

Obligatoryjnym załącznikiem do wniosku jest ugoda zawarta przed mediatorem, będąca podstawą zatwierdzenia, jakiego wnioskodawca domaga się od sądu. Najlepiej złożyć ją w oryginale, ewentualnie – w uwierzytelnionym przez notariusza bądź reprezentującego wnioskodawcę pełnomocnika zawodowego (adwokata albo radcę prawnego) odpisie.

Wzór nr 5. Wniosek o zatwierdzenie ugody zawartej przed mediatorem i nadanie ugodzie klauzuli wykonalności (mediacja w toku sprawy sądowej o alimenty)

Gorzów Wielkopolski, dnia 7 kwietnia 2021 r. [1]

**Sąd Rejonowy w Gorzowie
Wielkopolskim**

III Wydział Rodzinny i Nieletnich [2]
ul. Chopina 52 bl. 10
66-400 Gorzów Wielkopolski

Powód:

Kamil Igrekowski [3a]
(adres w aktach)
zastępowany przez przedstawiciela
ustawowego Kleofasa
Igrekowskiego [3b]
(adres w aktach)
reprezentowanego przez
adw. Bartosza Sprytnego
Kancelaria Adwokacka
ul. Pokojowa 2/4
66-480 Gorzów Wielkopolski [3c]

Pozwana:

Klaudia Igrekowska [3a]
(adres w aktach)

Sygn. akt III RC 130/21 [4]

WNIOSEK

pełnomocnika przedstawiciela ustawowego o zatwierdzenie ugody zawartej przed mediatorem [5]

Działając w imieniu przedstawiciela ustawowego na podstawie udzielonego mi pełnomocnictwa (w aktach), **wnoszę o zatwierdzenie ugody zawartej pomiędzy stronami przed mediatorem** Anatolem Pokojowym przez nadanie jej klauzuli wykonalności oraz doręczenie ww. ugody wraz z klauzulą na adres Kancelarii. [6]

Opłata sądowa. Z uwagi na to, że ugoda w niniejszej sprawie została zawarta przed mediatorem na podstawie postanowienia sądu kierującego strony do mediacji, wniosek nie podlega opłacie sądowej (art. 71 pkt 1 ustawy z 28 lipca

2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych). Ponadto wnioskodawca korzysta z ustawowego zwolnienia od kosztów sądowych przysługującego stronie dochodzącej roszczeń alimentacyjnych (art. 96 ust. 1 pkt 2 u.k.s.s.c.). [7]

.....
(własnoręczny podpis
pełnomocnika wnioskodawcy) [8]

Komentarz

Zob. komentarz do Wzoru nr 4.

Załączniki obligatoryjne: Z uwagi na to, że w tym przypadku ugoda zostaje zawarta przed mediatorem na podstawie skierowania stron do mediacji przez sąd, nie ma potrzeby dołączania do wniosku egzemplarza ugody, ten bowiem zostaje złożony do akt przez mediatora.

Załączniki opcjonalne (fakultatywne): Żadne załączniki nie są zalecane.

Praktyczne zastosowanie – kiedy warto, a kiedy nie: Wniosek o zatwierdzenie ugody zawartej przed mediatorem przez nadanie jej klauzuli wykonalności składamy wówczas, gdy strony w drodze mediacji – w trakcie toczącego się postępowania przed sądem i z reguły na podstawie postanowienia sądu o skierowaniu stron do mediacji – doszły do porozumienia co do kwestii obowiązku alimentacyjnego osoby zobowiązanej do alimentacji na rzecz osoby uprawnionej.

Dla kogo: Dla osoby uprawnionej do alimentacji (bądź jej przedstawiciela ustawowego), która w drodze mediacji – już po wytoczeniu powództwa w sprawie – doszła do porozumienia z osobą zobowiązaną do alimentacji co do kwestii obowiązku alimentacyjnego na swoją rzecz.

Zalety: Kluczową zaletą wniosku i poprzedzającej go ugody zawartej przed mediatorem jest pominięcie (bądź zredukowanie, bo jednak w tym przypadku do zawarcia ugody mediacyjnej dochodzi w trakcie toczącego się postępowania sądowego) tradycyjnego spornego postępowania sądowego mającego na celu uregulowanie kwestii alimentacji. W rezultacie jest to rozwiązanie szybkie, tańsze, a także niebędące źródłem tak dużego

stresu jak „zwykle” postępowanie sądowe. Ponadto tego typu rozwiązanie kwestii alimentacji nie prowadzi z reguły do takiej dewastacji relacji rodzinnych jak sprawa sądowa tocząca się w trybie spornym.

Wady: Trudno wskazać jakiegokolwiek wady takiego rozwiązania.

Opłata sądowa: W sytuacji gdy mediacja została przeprowadzona na podstawie postanowienia sądu kierującego strony do mediacji, wniosek o zatwierdzenie ugody przez sąd przez nadanie jej klauzuli wykonalności nie podlega opłacie sądowej (art. 71 pkt 1 u.k.s.s.c.). Ponadto jeżeli przedmiotem ugody zawartej przed mediatorem jest obowiązek alimentacyjny, wnioskodawca korzysta z ustawowego zwolnienia od kosztów sądowych przysługującego stronie dochodzącej roszczeń alimentacyjnych (art. 96 ust. 1 pkt 2 u.k.s.s.c.).

Komentarz do konkretnych rozwiązań

[1] Miejsce i data sporządzenia pisma

Zob. komentarz [1] do Wzoru nr 4.

[2] Sąd właściwy

Zob. komentarz [2] do Wzoru nr 4.

[3] Strony i ich pełnomocnicy, adresy stron i ich pełnomocników

Zob. komentarz [3] do Wzoru nr 4.

(a) Oznaczenie stron, adresy stron; małoletni jako wnioskodawca

Zob. komentarz [3a] do Wzoru nr 4.

Oznaczając strony postępowania we wniosku o zatwierdzenie przez sąd ugody zawartej przed mediatorem w sytuacji, gdy mediacja została przeprowadzona na podstawie postanowienia sądu kierującego strony do mediacji, a zatem wniosek jest już kolejnym pismem składanym w sprawie, należy podać ich imiona i nazwiska, nie ma natomiast potrzeby ponownego podawania ich adresów, zaś w odniesieniu do strony powodowej – numeru PESEL (art. 126 § 1 pkt 2 oraz § 2 pkt 1–2 k.p.c.).

(b) Oznaczenie przedstawiciela ustawowego wnioskodawcy

Zob. komentarz [3b] do Wzoru nr 4.

We wniosku należy wskazać imię i nazwisko przedstawiciela ustawowego małoletniego wnioskodawcy, nie ma natomiast potrzeby wskazywania jego adresu ani numeru PESEL (art. 126 § 1 pkt 2 oraz § 2 pkt 1–2 k.p.c.).

(c) Oznaczenie pełnomocników, adresy pełnomocników

Zob. komentarz [3c] do Wzoru nr 4.

Jeżeli strona jest reprezentowana przez pełnomocnika, w każdym piśmie inicjującym postępowanie sądowe bądź składanym w jego trakcie, w tym we wniosku o zatwierdzenie ugody zawartej przed mediatorem, należy fakt reprezentacji wskazać w oznaczeniu stron, podając imię i nazwisko pełnomocnika (art. 126 § 1 pkt 2 k.p.c.). W sytuacji gdy pismo jest kolejnym składanym w sprawie, nie ma potrzeby wskazywania adresu pełnomocnika (art. 126 § 2 pkt 1¹ k.p.c.).

[4] Sygnatura akt

Kolejne pisma procesowe, a takim jest wniosek o zatwierdzenie ugody zawartej przed mediatorem w sytuacji, gdy mediacje odbyły się na podstawie postanowienia sądu kierującego strony do mediacji, powinny zawierać sygnaturę akt (art. 126 § 2¹ k.p.c.).

[5] Rodzaj pisma

Zob. komentarz [4] do Wzoru nr 4.

[6] Zakres żądania – wniosek o zatwierdzenie ugody

Zob. komentarz [5] do Wzoru nr 4.

[7] Opłata sądowa

Zob. komentarz „Opłata sądowa” powyżej.

[8] Podpis

Zob. komentarz [7] do Wzoru nr 4.

Wzór nr 6. Umowa o alimentację (akt notarialny)

Repertorium A nr 12345/2021 [1]

AKT NOTARIALNY [2]

Dnia szesnastego kwietnia dwa tysiące dwudziestego pierwszego roku (16.04.2021 r.) przede mną **Wieńczysławem Rejenckim, notariuszem w Wąchocku**, w mojej Kancelarii przy ulicy Rożeśmianej 5 [3], stawili się:

1. **Pan Remigiusz Prztyczek**, syn Rolanda i Hermenegildy, legitymujący się dowodem osobistym AAA 001122 z terminem ważności do dnia 22 kwietnia 2023 roku, PESEL 00000011122, według oświadczenia zamieszkały (04-128 poczta Żelichy) w miejscowości Królewiec przy ulicy Bajorowej 1, obywatel polski, urodzony w Polsce, -----
2. **Pani Emilia Kociubińska**, córka Tymoteusza i Donaty, legitymująca się dowodem osobistym BBB 555777 z terminem ważności do dnia 24 września 2023 roku, PESEL 00000011123, według oświadczenia: zamieszkała (81-144 poczta Wąchock) w miejscowości Przełom przy ulicy Leśnej 2, obywatelka polska, urodzona w Polsce, -----
która oświadczyła, że działa jako przedstawiciel ustawowy, to jest matka, w imieniu i na rzecz **małoletniej córki Wioletty Prztyczek**, córki Remigiusza i Emilii z d. Kociubińskiej, urodzonej dnia 13 kwietnia 2018 roku w Kielcach, według oświadczenia: PESEL 1820210000, zamieszkałej w Krakowie, ul. Jagiellonów 5 m. 19, zgodnie z okazanym odpisem skróconym aktu urodzenia AU/223344/2018 wydanym w dniu 9 kwietnia 2021 roku przez Urząd Stanu Cywilnego w Kielcach, w którym poświadczają zgodność powyższego odpisu z treścią aktu urodzenia numer AU.2345.12.2018. Przedstawicielka ustawowa małoletniej oświadczyła, że przysługuje jej pełnia władzy rodzicielskiej w stosunku do małoletniej i nie została ona ograniczona lub pozbawiona wykonywania władzy rodzicielskiej. -----

Tożsamość Stawających stwierdziłem na podstawie wyżej wymienionych dowodów osobistych, zaś stany cywilne podane zostały zgodnie z oświadczeniami Stawających, ponadto Stawający oświadczyli, że ich numerami identyfikacji podatkowej są numery PESEL. ----- [4]

Strony niniejszej umowy oświadczają, że posiadają pełną zdolność do czynności prawnych oraz że nie zostały ubezwłasnowolnione częściowo lub całkowicie. -----

Stawający oświadczyli, że nie zachodzą okoliczności uzasadniające unieważnienie ich dowodów osobistych stosownie do treści ustawy z dnia 6 sierpnia 2010 roku o dowodach osobistych (Dz. U. z 2021 r. poz. 816 z późn. zm.). -----

UMOWA O USTALENIE OBOWIĄZKU ALIMENTACYJNEGO [5]

§ 1.

Remigiusz Prztyczek i Emilia Kociubińska oświadczają, że są rodzicami małoletniej Wioletty Prztyczek, na dowód czego okazują odpis skrócony aktu urodzenia Wioletty Prztyczek, wydany w dniu 9 kwietnia 2021 roku przez Urząd Stanu Cywilnego w Kielcach, w którym poświadczą się zgodność powyższego odpisu z treścią aktu urodzenia numer AU.2345.12.2018. -----

Emilia Kociubińska działająca jako przedstawicielka ustawowa w imieniu i na rzecz małoletniej córki Wioletty Prztyczek, lat 3, oświadcza, że jej miesięczne dochody netto wynoszą 3200 złotych. ----- [6]

Remigiusz Prztyczek oświadcza, że jego miesięczne dochody netto wynoszą 4500 złotych. ----- [6]

Emilia Kociubińska oświadcza, że usprawiedliwione comiesięczne potrzeby ich wspólnej małoletniej córki Wioletty Prztyczek, lat 3, wynoszą 1800 złotych. ----- [7]

Stawający zgodnie oświadczają, że nie zapadło żadne orzeczenie lub umowa ustalające wysokość obowiązku alimentacyjnego na rzecz ich córki Wioletty Prztyczek ani nie toczy się żadne postępowanie sądowe o ustalenie wysokości obowiązku alimentacyjnego. -----

§ 2.

Remigiusz Prztyczek zobowiązuje się w wykonaniu obciążającego go obowiązku alimentacyjnego do płacenia na rzecz jego małoletniej córki Wioletty Prztyczek kwoty 1000 złotych miesięcznie, płatnej z góry do dnia 5. każdego miesiąca, z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia opóźnienia w płatności którejkolwiek z rat, do rąk przedstawicielki ustawowej małoletniej Emilii Kociubińskiej, poczynając od dnia 1 kwietnia 2021 roku. Emilia Kociubińska, działająca jako przedstawicielka ustawowa – matka – w imieniu i na rzecz małoletniej córki Wioletty Prztyczek, wyraża na powyższe zgodę. ----- [8]

§ 3.

Remigiusz Prztyczek w zakresie zobowiązania opisanego w § 2 umowy objętej niniejszym aktem, polegającego na zapłacie kwoty alimentów na rzecz jego małoletniej córki Wioletty Prztyczek w wysokości 1000 złotych miesięcznie płatnych z góry do dnia 5. każdego kolejnego miesiąca z ustawowymi odsetkami od dnia opóźnienia w płatności którejkolwiek z rat, do rąk przedstawicielki ustawowej małoletniej Wioletty Prztyczek, PESEL 1820210000, zamieszkałej w Krakowie, ul. Jagiellonów 5 m. 19, poczynając od dnia 1 kwietnia 2021 roku, poddaje się wprost z tego aktu rygorowi dobrowolnej

egzekucji, na zasadzie art. 777 § 1 pkt 4 k.p.c., na rzecz małoletniej Wioletty Prztyczek, córki Remigiusza i Emilii z d. Kociubińskiej, PESEL 1820210000, zamieszkałej w Krakowie, ul. Jagiellonów 5 m. 19. ----- [9]

§ 4.

Notariusz poinformował Stawających o obowiązkach notariusza jako administratora w zakresie pozyskiwania i przetwarzania danych osobowych klientów wynikających z rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 roku w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych (Dz.Urz. UE L 119, s. 1), natomiast Stawający oświadczyli, że zapoznali się z informacjami zawartymi w okazanej im klauzuli informacyjnej określającej zasady pozyskiwania przez notariusza ich danych osobowych, cel ich przetwarzania, okres ich przetwarzania oraz zasady ich udostępniania innym podmiotom zgodnie z art. 13 RODO. -----

Notariusz pouczył Stawających o treści art. 128–144¹ ustawy z dnia 25 lutego 1964 roku – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2020 r. poz. 1359 z późn. zm.) oraz o treści art. 777 § 1 pkt 4 ustawy z dnia 17 listopada 1964 roku – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2020 r. poz. 1579 z późn. zm.). -----

§ 5.

Koszty tego aktu ponoszą Stawający. -----

§ 6.

Wypisy tego aktu należy wydawać stronom w dowolnej liczbie. -----

§ 7.

Pobrano: -----

- takse notarialną na podstawie § 2 i § 3 w związku z § 11 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 czerwca 2004 roku w sprawie maksymalnych stawek taksy notarialnej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1473 z późn. zm.),00 zł
- 23% podatku VAT z art. 41 ust. 1 ustawy z dnia 11 marca 2004 roku o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2021 r. poz. 685 z późn. zm.),00 zł

Łącznie pobrano: -----,00 zł

Wskazana łączna kwota nie zawiera kosztów wypisów, które zostały podane każdorazowo przy wypisie. -----

Akt ten został odczytany, przyjęty i podpisany. [10]

Komentarz

Podstawa prawna: art. 353¹ k.c.

Ogólna charakterystyka pisma: Umowa o alimentację może zostać zawarta zarówno w formie ustnej, w zwykłej formie pisemnej, jak i w formie aktu notarialnego. W praktyce z reguły wybierana jest forma aktu notarialnego. Umowa taka może zostać zawarta zarówno w trakcie postępowania sądowego, jak i przed jego wszczęciem. Jej zawarcie w formie aktu notarialnego może również zastąpić postępowanie sądowe, przynosząc jednocześnie taki efekt, jak gdyby sprawa zakończyła się rozstrzygnięciem sądowym – w akcie notarialnym można zawrzeć oświadczenie dłużnika o poddaniu się egzekucji wprost z tego aktu w trybie art. 777 k.p.c. Oznacza to, że sąd może takiej umowie nadać klauzulę wykonalności, która w razie uchylania się przez zobowiązanego od realizacji obowiązku wynikającego z umowy pozwoli na przymusowe egzekwowanie go w drodze postępowania egzekucyjnego.

Umowa o alimentację może zostać zawarta:

- 1) w toku sprawy o alimenty bądź świadczenia quasi-alimentacyjne (w wyniku inicjatywy stron, które same wybierają notariusza),
- 2) przed wytoczeniem takiej sprawy i/lub zamiast niej.

Sąd właściwy: W razie potrzeby przymusowego dochodzenia od dłużnika obowiązku alimentacyjnego wynikającego z umowy o alimentację zawartej w formie aktu notarialnego, w której dłużnik poddał się egzekucji wprost z tego aktu w trybie art. 777 k.p.c., można zwrócić się do sądu rejonowego z wnioskiem o nadanie temu aktowi notarialnemu klauzuli wykonalności. Tytułowi egzekucyjnemu będącemu aktem notarialnym, w którym dłużnik poddał się egzekucji w trybie art. 777 k.p.c., klauzulę wykonalności nadaje sąd rejonowy właściwości ogólnej dłużnika. Jeżeli tej właściwości nie można ustalić, klauzulę nadaje sąd rejonowy, w którego okręgu ma być wszczęta egzekucja, a gdy wierzyciel zamierza wszcząć egzekucję za granicą – sąd rejonowy, w którego okręgu tytuł został sporządzony (art. 781 § 2 k.p.c.).

Sposób zawarcia umowy: a) w formie ustnej, b) w zwykłej formie pisemnej, c) w formie aktu notarialnego. Ta ostatnia forma jest zalecana, jako jedyna bowiem pozwala na skuteczne poddanie się dłużnika egzekucji w trybie art. 777 k.p.c. wprost z aktu notarialnego, bez konieczności prowadzenia długotrwałego postępowania sądowego.

Praktyczne zastosowanie – kiedy warto, a kiedy nie: Umowę o alimentację warto zawrzeć wówczas, gdy pomiędzy stronami istnieje płaszczyzna porozumienia skutkująca tym, że każda ze stron jest gotowa pójść na ustępstwa, by zakończyć spór w sposób ugodowy. W sytuacji silnego konfliktu umowy z reguły nie uda się wypracować.

Dla kogo: Dla rozstających się bądź żyjących w rozłączeniu małżonków lub partnerów, mających małoletnie dziecko bądź dzieci, chcących w sposób ugodowy rozwiązać kwestię obowiązku alimentacyjnego jednego z rodziców wobec potomstwa. Umowa o alimentację może zostać zawarta również w innych niż dotyczące małoletnich dzieci sprawach o alimenty bądź roszczenia podobne do alimentów.

Zalety: Rozwiązanie kwestii alimentacji w formie umowy o alimentację ma wiele zalet, takich jak: 1) poprawa relacji stron, w tym budowanie płaszczyzny współpracy rodzicielskiej; 2) zapewnienie dzieciom (bądź innym uprawnionym) stabilnych warunków bytowych; 3) poczucie sprawczości w stosunku do regulacji zawartych w umowie daje znacznie większe szanse realizacji wspólnych ustaleń; 4) atutem takiego rozwiązania jest również uzyskanie równoznacznego z orzeczeniem sądu dokumentu regulującego obowiązek alimentacyjny bez konieczności prowadzenia postępowania sądowego – dotyczy to jednak wyłącznie umowy o alimentację zawartej w formie aktu notarialnego (dzięki możliwości nadania takiemu aktowi przez sąd klauzuli wykonalności, jeżeli dłużnik w treści aktu poddał się egzekucji w trybie art. 777 k.p.c.).

Wady: Mankamentem tej formy ugodowego rozwiązania sprawy jest konieczność poniesienia kosztów aktu notarialnego, zależnych od kwoty alimentów regulowanej umową. Należy też pamiętać, że z uwagi na preferencyjne dla uprawnionego – w odniesieniu do innych długów zobowiązanego – traktowanie egzekucji alimentów notariusze

z ostrożnością podchodzą do umów o alimentację, szczególnie w sytuacji, gdy kwota alimentów wynikająca z umowy jest znaczna. Wychodzą bowiem z założenia, że zawarcie umowy alimentacyjnej może w takiej sytuacji zmierzać do pokrzywdzenia innych wierzycieli zobowiązanego do alimentacji.

Komentarz do konkretnych rozwiązań

[1] Oznaczenie repertorium

Każda czynność notarialna dokonywana przez notariusza winna być oznaczona numerem porządkowym i wpisana do repertorium A, czyli skorowidza zawierającego listę wszystkich czynności notariusza. Notariusz prowadzi repertorium w rocznym cyklu kalendarzowym. Czynności rejestrowane są chronologicznie. Podstawa prawna: rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z 12.04.1991 r. w sprawie prowadzenia ksiąg notarialnych oraz przekazywania na przechowanie dokumentów sądom rejonowym (Dz.U. z 2018 r. poz. 2039).

[2] Oznaczenia aktu notarialnego

Celem wyraźnego określenia formy dokumentu należy na nim zamieścić wyraźne oznaczenie „Akt notarialny”.

[3] Miejsce i data; oznaczenie notariusza

W dokumencie aktu notarialnego należy wskazać miejsce i datę jego zawarcia ze wskazaniem osoby czyniącego notariusza oraz informacją, czy czynność została dokonana w kancelarii notarialnej, czy też poza nią.

[4] Strony

W umowie należy oznaczyć jej strony. Wystarczającym oznaczeniem jest podanie imion i nazwisk. Oznaczenie stron można uzupełnić o ich adresy, ewentualnie również numery PESEL. Jeżeli umowa dotyczy obowiązku alimentacyjnego na rzecz małoletnich dzieci, należy wskazać te osoby, oznaczając, które z rodziców reprezentuje małoletnich jako

przedstawiciel ustawowy. Oznaczając osobę uprawnioną do alimentacji, notariusz odwołuje się do treści odpisu aktu urodzenia i przywołuje ten dokument w treści umowy.

[5] Rodzaj czynności prawnej

Wzajemne ustalenia stron przybierające formę aktu notarialnego należy oznaczyć, wskazując na rodzaj zawieranej umowy. W tym przypadku właściwym oznaczeniem jest „Umowa o alimentację” albo „Umowa o ustalenie obowiązku alimentacyjnego”.

[6] Sytuacja zarobkowa rodziców

By uniknąć zarzutu, że zawarcie umowy o alimentację może zmierzać do pokrzywdzenia innych wierzycieli zobowiązanego do alimentacji, w akcie notarialnym wskazuje się, jaka jest sytuacja zarobkowa rodziców małoletniego uprawnionego do alimentacji (ewentualnie innych stron umowy, gdy umowa dotyczy obowiązku alimentacyjnego pomiedzy innymi krewnymi bądź powinowatymi).

[7] Koszty utrzymania uprawnionego

W tym samym celu należy podać orientacyjną łączną kwotę kosztów utrzymania osoby uprawnionej do alimentacji.

[8] Zakres obowiązku alimentacyjnego – kwota alimentów

Kluczowym postanowieniem umowy jest konkretyzacja obowiązku alimentacyjnego, ze szczególnym naciskiem na określone konkretną kwotą alimenty bieżące, płacone w każdym miesiącu i przeznaczone na bieżące utrzymanie osoby uprawnionej. Nie ma jednak przeszkód, by w umowie o alimentację strony zawarły postanowienie odnośnie do zwrotu kosztów utrzymania uprawnionego za okresy przeszłe bądź by realizacja obowiązku alimentacyjnego nastąpiła poprzez zapłatę jednorazowo większej kwoty.

[9] Poddanie się egzekucji

W umowie o alimentację zawieranej w formie aktu notarialnego warto zawrzeć oświadczenie zobowiązanego o poddaniu się egzekucji